

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznika, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo na vsa leta 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vsa leta 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hoče sam poslati, plača na vsa leta 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez izdodbe vpošiljatelj naročnine se ne esira. — Za ostanila se plačuje od petdesetpet petit-vrste po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst. upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 35.

V znamenju izžemanja ljudstva.

Pred sabo imamo „Ljubljanski škofjski list“, v katerem je poročilo o dekanijem shodu ljubljanske škofije v knezoškofjski palači dne 19. aprila 1906. To poročilo je jako značilno in jasno dokazuje, da našemu škofu in ožjim duhovskim svetovalcem in prav nič drugega mar, kakor izžeti čim več denarja iz ljudi, pa magari naj ti jemljejo konec vsled pomanjkanja in bede. Posebno nam to dokazuje druga točka tega shoda, katera točka ima naslov: „Ureditev raznih zapovedanih prispevkov, zlasti onih za sv. Očeta.“ Poročal je o tej stvari Celissimus, to je škof Jeglič sam.

Škof je dejal:

Ko je leta 1870. laška vlada oropala papeža svetnega gospodstva, mu je v takozvani garancijski postavi priznala vsakoletni prispevek za vzdrževanje njegovih poslopij, kardinalov in cerkvenih zastopstev pri raznih vladah.

(Ta vsakoletni prispevek znaša bore 4 milijone lir.)

Papež Pij IX. je s sveto nevoljo odklonil to svoto, ker ni hotel in ne sme prodati svoje neodvisnosti, prepotrebne za samostojno vladanje sv. cerkve. (Tu se vidi papeževa brezmejna ošabnost in prevzetnost!)

Krščanski narodi so čutili s svojim Očetom, pa so povsod začeli pobirati prispevke za obsežne Njegove potrebe. Ti prispevki so bili za Pija IX. prav obilni, toda že za Leona XIII. so se začeli zmanjševati, tako da so sv. Oče pri raznih prilikah vernikom svoje stiske (!) vsaj nekoliko odkrivali. Odkar pa je prostozidarstvo na Francoskem zmagovalo in katoliško cerkev pahnilo v siromaštvo, od onda so se prispevki tako zmanjšali, da so sv. Oče Pij X. zares v najhujših stiskah. (O ti plemenita lažljivost!)

LISTEK.

Zapiski slovenskega kolesarja.

(Priobčuje Josip Knaflič.)

(Dalje.)

Tudi zvečer bi bilo lepo tukaj, a tedaj mrgoli na tej cesti vsakovrstnih upreg, ki vzdigajo oblake prahu, in to ni za kolesarja. Tedaj je miramarska cesta torišče tržaške plutokracije, ki sprovaja svoja težka trupla na zrak, in pusti duh njihovih parafumov se spaja s potom konj in morskim hlapom v atmosfero, ki de slabo tvojemu nosu. Pa začneš motriti z neprijateljskim očesom te trivialne obraze, in bizarne misli ti hodijo po glavi... Naenkrat se ti nališpana prostitutka, ki se je pripeljala v oguljenem fijakarju na izprehod, da se okrepča malce za noč, in ki tako odkritosrčno in svobodno meče naokoli svoje poglede, zdi najbolj poštena oseba na svetu! Tudi ona sklepa kupčije, pa njene kupčije so poštene, reelne, brez zvijače in ukane; ti veš popolnoma natančno, pri čem da si, riziko je na obeh

Zakaj noče papež onih 4 milijonov, ki mu jih je italijanska vlada velikodušno priznala za vsako leto? Škof odgovarja:

Sv. Oče tega nočejo storiti in tudi ne morejo, ker bi s tem papeštvu in katoliški cerkvi zadali veliko rano. Kako bi se mogli odreči starih, nikdar zastarelih pravic, kako svoje cerkvene prostosti in neodvisnosti? Ali ne bi papež s tem izgubil onega velikega sijaja (!) in izrednega ugleda, ki ga imajo zdaj pri vseh narodih? Ali ne bi prenehali prispevki vernikov vesoljnega sveta, pa bi lenarni Njihov položaj postal še slabši od sedanjega. (Kje se je naš škot naučil take fine logike?)

Sv. Oče so zares v silni stiski. (Zdaj smo že prepričani o tem.) Stroški za sto in sto potreb so ogromni, dohodki pa vsako leto manjši. Sveti Oče nikoli ne morejo vedeti, koliko podpore jim bodo poslali dobri verniki, raztreseni po celem svetu: Kako je ta negotovost mučna in bridka, ker se nikoli ne more veljaven proračun sestaviti in bi se utegnilo zabresti v velike dolgove. (To ve najbolje škof Jeglič. Kar se tiče mučne in britke negotovosti za prihodnost, naj bi papež in z njim ljubljanski škof pomislila, kako mučna in bridka je negotovost očeta, ki ima 6 otrok in ne ve, ali bodo imeli drug dan kaj jesti ali ne!)

Ni torej čuda, ako se je po želji sv. Očeta po vseh škofijah začelo misliti na to, kako bi se sv. Očetu vsaj neka svota dohodkov za vsako leto mogla zagotoviti in bi mogli popolnoma nanjo računati. (Ima na razpolago 4 milijone od italijanske vlade.) V ta namen smo se že škofje med seboj zavezali, koliko hočemo vsako leto najmanj darovati; (za koliko se je zavezal ljubljanski škof?) poprašali smo razne kapitlje in samostane, za koliko najmanjšo letno svoto bi se mogli oni zavezati.

Dolžni smo pa tudi vernikom stiske sv. Očeta opisati in jih k bolj

obilni miloščini spodbujati. (Srečno, presrečno slovensko ljudstvo, ker si katoliško!)

Nedavno je bil pri sv. Očetu neki francoski diplomat. Rekel jim je, da bi se za vse njihove potrebe obilno preskrbelo, ko bi vsak odrasel katoličan zanje vsako leto daroval po eno kronico. „O kaj, eno kronico“, naglo odgovore sv. Oče, „obilno bi bilo za moje potrebe preskrbljeno, ko bi vsak odrasel katoličan daroval po 10 vinarjev!“ (Ker je 250.000.000 katoličanov po vsem božjem svetu, bi ubogi stiskani papež dobil borih 25.000.000 K vsako leto.)

In zares! Ako pomislimo, da so pri nas prav mnogi kraji, kjer si odrasli, ne le možje, tudi mladeniči in dekleta, precej zaslužijo (pa ne, da bi papež nosili svoje krvavo prislužene solde!), ali ne bi mogla vsaj večina odraslih svojemu stiskanemu in oropanemu Očetu dati v podporo letnih 10 vinarjev? Vem, da nekatere družine, jako siromašne pa mnogoštevilne, tudi tega ne bi mogle darovati (o, farji bodo že iztisnili iz njih ta znesek), toda ali ne bi v isti župniji drugi bolj imoviti toliko več žrtvovali, da bi vendarle na vsakega prišlo 10 vin. (Bonaventura ni slab računar!)

Kako lepo bi bilo, ko bi v škofiji en dan v letu določili kot papežev dan, kot dan skupnega našega Očeta, pa bi onega dne prišli k slovesni sv. maši (seveda bogato plačani) in bi pri tej sv. maši za papeža darovali po 10 vinarjev? (Nebeško lepo bi bilo to!) Oni pa, ki ne bi mogli v cerkev, bi pa v dotičnem tednu to svotico prinesli v župnišče? (Vrag naj nas pocitra, če ni to fenomenalen načrt! 25.000.000 K je zagotovljenih papežu.)

Ali bi ne bil to preimeniten dan za vso škofijo. (I kajpada bi bil!) Ali si ne bi zaslužili blagoslova četrte zapovedi božje? (Pa še kako!)

Vsaj je Bog dovolj mogočen, da nam naš dar Njegovemu namestniku stotero povrne z dušnimi milostmi, povrne v časnosti in večnosti. (Bonaventura bi rabil le časne povrnitve, in sicer tisočere!) Gotovo Bog nikam ne ostane dolžan, pač pa z izrednimi obrestmi povrne vsako posojilo. (Najmanj gotovo s kakimi 10%. Kako bi naš škof svoj denar lahko plodonosno naložil, če bi ga revež kaj imel!)

Sedaj pa nastane vprašanje, kako hočemo mi te prispevke in še druge že zapovedane in vpejlane tako razvrstiti tekom leta, da ljudje preveč ne čutijo. (Aha, tu je punctum saliens!)

Predlagam:

1.) na praznik sv. Treh kraljev se pobira za misijone v Afriki;

2.) darovi nabrani pri Božjem grobu na Veliki petek so določeni za varuhe Božjega groba v Jeruzalemu;

3.) kvatrne tedne ali po previdnosti gg. župnikov kak drug čas (že primanjkuje nedelj in praznikov za ofre) se pobira za zavode sv. Stanislava;

4.) kateri dan naj bi bil papežev dan?

Tako je govoril škof kot poročevalec o ureditvi raznih zapovedanih prispevkov.

Vnela se je nato debata, jako živahna, kakor pravi „Škofjski list“, kar verjamemo, ker pri lovu na denar so naši duhovni gospodje vsi jako živahni.

Janez Zupančič je predlagal, naj bo darovanje za sv. Očeta o sv. Treh kraljih, ker imajo ljudje pozimi denar. (Ker so prešiče prožali!)

Sušnik je predlagal, da naj se nič ne določi, koliko bi bil povprečni prispevek posameznikov, ker bi potem tudi imovitejši nič več ne dali. (Sušnik je vedno praktičen.) Tudi naj se ne določi dan, kdaj naj se pobira, ampak mesec, ker je včasih dotični dan že določen za druge nabirke. (Je

že križ, ko je premalo nedelj in praznikov v letu!)

Dolarar: Naj se čas za posamezne zapovedane nabirke zaznamuje v „direktoriju“. (To velja za tiste skope duhovnike, ki bi denar, nabran pri darovanju, najrajši zase ohranili in se izgovarjali škofu, da niso imeli „ofra“ za papeža.)

Novak: Določeni naj bodo dnevi, a kjer je isti dan zadržek, naj se prenese na drugo nedeljo ali drug praznik. V „direktoriju“ naj stoji opazka: „fiat collecta pro —.“ (Tudi Mauring se ne bo izmuznil, dasi je pri plačevanju denarja strašno pozabljen.)

Koblar: Mesto darovanja naj se rajši nabira v puščico! (Škof se je pri teh besedah silno namrdnil in spačil obraz ter dejal, da bi ne spravili zadosti skupaj.)

Elbert: Način bodi prost, kakor komu bolj kaže. (Uvedejo se lahko ofri in puščice! To bi še najbolj kazalo!)

Škof in njegovi svetovalci so sklenili nato, da naj bo papežev dan v nedeljo po prazniku sv. Miklavža; kjer je ta nedelja nemogoča, naj se določi kaka druga nedelja v adventu. Do Treh kraljev mora imeti škof ves v ta namen nabrani denar v rokah. —

Obetajo se torej našemu ljudstvu nova izsesovanja, nova izmozgovanja. Rimski hlapci se bodo pekali na vse kriplje, kdo bo več nabral za revnega papeža, ker vedo, da kdor več prinese na škofovo mizo, pride preje do boljšega mesta. A vlada? Ta ne zine niti besedice, ne zgane z mezinem. Nasprotno: še pospešuje delovanje ljubljanskega škofa in podpira korupcijo med kranjsko duhovščino, ki stori najsrabotnejši čin, da si z žulji in denarjem drugih priboj mastnejših služb. In ljudstvo naše, kdaj bo spoznalo, kake pijavke si redi na svojih prsih? Kdaj se bo otrslo klerikalizma, kdaj ga vrglo raz sebe? Bil bi že skrajni čas za to!

sedela v kavarni, ko sta bila najini duši ginjeni in ko sta najini kolesi bili v zastavljalnici.

Godilo pa se je to takole: Dobil je Janez novo kolo. Imenitno kolo! Angleška marka, model 1906, vse prima, fino in solidno... Imenitno kolo. Pa ga je šel malce poizkusiti tja po miramarski cesti. Bil je lep majnikov večer; solnce je ravno tonilo v svojo podmorsko kristalno palačo in poljubljalo z zadnjimi zlatimi žarki krasno okolico i. t. d. (Čitaj začetek romana kake pisateljice).

Janez je približkal do grada in v umetniškem loku je ravno zaobrnil, ko prižvenklja elegantna ekipaža, iz nje pa stopi — ob roki postarne dame — krasna deklica... Janez zamrši, oslepljen od nadnaravne lepote tega bitja, in ko zopet izpregleda, je prekrasna že izginita v parku, le njen srebrni pajčolan zaplapola še enkrat tam med zelenimi lovorji... Janez tleske z jezikom in udere v park... Trenutek — in prostor je prazen; le jekleni konj junaškega viteza stoji mirno tam ob zidu, pred njim pa paznega očesa orjaški infanterist.

(Intermezzo. Prebiraj med tem Prešerna ali pa brenkaj na harfo kaj iz „Novih akordov“).

visokem altanu pred gradom in gledati na sinje morje, je vredno svojega časa! Tam je stal nekoč baje tudi Ibsen in tam je privikrat razpel krila njegov pesniški duh. In prijetno je tudi, posedati po idiličnih lopicah širnega parka, poslušati sladko ptičje petje, dihati balzamične vonje in sanjariti o lepih časih... In kako sodite, prijatelji, tako-le o jutranji kopeli v morju, soparne poletne dni tam na prostem obrežju onokraj Miramarja, v oni tihi, zeleni dolinici grljanski, ki jej božajo bele nožice najčistejši, najmilejši valčki... kako sodite, prijatelji?

Da, da, mnogo prijetnega nudi miramarski izlet in za marsikatero bridkost bi lahko odškodoval tržaškega kolesarja, ko bi bogovi tudi tukaj ne igrali tragikomedije z njim!

Zgodi se namreč tu rado, da se nastani v Miramaru kakšen visok gost in navadno pride ravno, kadar je najlepši čas za kolesarenje. In takrat je park občinstvu zaprt in takrat te ne pusti niti do pred njegovih zidov. Tedaj ti, če se pojaviš tam doli s svojim kolesom, plane nasproti kakšen žandar ali kakšen policist in ti obupnogroznega obraza in z divjim kretnjami veli, da nazaj! kajti tvoja

prostaška prikazen bi utegnla žaliti visoko oko ali pa je tvoje kolesce v stanu biti in sam proklet peklenski stroj, ki hočeš z njim ves Miramar pognati v zrak. Zato nazaj, nesrečnik, nazaj!

Ako pa je Miramar brez visokega gosta, in resnici na ljubo naj konstiram, da je večinoma prosto dostopen občinstvu, in ti bi se rad šetal po parku ali pa šel skoz park v Grljan (ker druge poti tja nimaš), tedaj pa zopet zastojni ugrabljaj, kje bi pustil t. j. spravil kolo, zakaj vzeti seboj v park te lepe, nedolžne stvarce ne smeš. Ne smeš! In samo eno ti preostaja: da postaviš kolo tja za vrata v park in ga priporočiš interesu vojaka, ki stoji oziroma sedi pravzaprav, se zvira tam na straži. In vojak ve, kaj se ti spodobi za take usluge, pa pokima nemo in strogo ter milostno in ti lahko greš z mirnim srcem, v zavesti, da čuje nad tvojim kolesom naša oborožena sila.

No, potlej je pa stvar čisto fina! Pravite. Da, stvar je čisto fina, hm... ali je silno riskantna! Pripeti se vam to, kar se je pripetilo Janezu...

Stvar je gola resnica. Prijatelj Janez sam mi jo je razodel nekoč, ko sva o diskretni popolnočni uri

Odsek za volilno reformo.

Dunaj, 9. oktobra. V današnji seji je odsek pričel razpravljati o razdelitvi volilnih okrajev na Moravskem. Razpravljalo se je ločeno za nemške in češke volilne okraje. — Posl. Choc je rekel, da je bilo glasovanje o številu mandatov na Češkem in Moravskem nesreča za češki narod, ker se češka narodnost v pokrajinah in deželah, kjer se z nasilstvom germanizuje, ne bo mogla razvijati. Nemci so lahko pogumni in p. nosni, ker so dosegli velike uspehe ne samo glede razdelitve mandatov in volilnih okrajev, temuč dosegli so tudi odobrenje za svojo dosedanje nasilje in krivičnost napram Slovonom. Zato predlaga, naj se sklepi, s katerimi se je določilo število mandatov za Češko, Moravsko in Šlezijo, reasumirajo. Predlog je bil odklonjen. Razdelitev nemških volilnih okrajev na Moravskem se je sprejela takšna, kakor jo je predlagal posl. dr. Gross. Češki volilni okraji so se sprejeli po nasvetih poslanca Začka. Ko bi se nato morala pričeti razprava o razdelitvi volilnih okrajev na Češkem, se je izkazalo, da niti Čehi niti Nemci še nimajo tozadevnih elaboratov izgotovljenih, vsled česar se je morala seja pretrgati do jutri dopoldne.

Praga, 9. oktobra. „Politik“ poroča, da je bila danes daljša konferenca češkega kluba z ministrskim predsednikom in s predsedstvom poljskega kluba zaradi razdelitve volilnih okrajev pod varstvom dvetretjinske večine. Češki voditelji so izjavili, da ne morejo pod nobenimi pogoji privoliti v tozadevne nemške zahteve. Poslanec dr. Kramar je povedal, da je že 21. julija izjavil ministrskemu predsedniku, da o dvetretjinskem varstvu še govora ne more biti. Takrat je odgovoril baron Beck: „To se razume, da ne!“ — Člani poljskega kluba so vzeli izjavo dr. Kramara na znanje ter obljubili, da bodo svoj klub obvestili, da so Čehi neizprosnini.

Iz državnega proračuna za leto 1907.

Dunaj, 9. oktobra. Za pristaniške zgradbe je proračunjenih 1.200.000 K več kakor v letošnjem proračunu. Največ odpade na Trst, kjer je tudi za razširjenje skladišč proračunjenih 600.000 K več. Nekaj dobe tudi dalmatinska pristanišča. Subvencije za Lloydovo vožnjo v Vzhodno Afriko v znesku 1.400.000 kron ni več v proračunu, zato pa se je zvišala podpora prosti trgovinski mornarici za 1.400.000 K.

„Odstop“ grofa Goluchowskega.

Budapešta, 9. oktobra. „Magyar Hirlap“ poroča iz zanesljivega vira z Dunaja, da grof Goluchowski ne pričaka nezaupnice ogrske delegacije, temuč je že definitivno padel. Naslednik mu bo neki avstrijski

ski plemič, ki je bil pred več leti poslan v važni misiji z Dunaja. Madžari bi si želeli Sechenyi-Maricha, toda o tem na Dunaju nočejo slišati. Goluchowskega bi dvorski krogi na Dunaji sicer radi rešili, a zaman. Na Dunaju se namreč gode nekaj časa sem stvari, na katere se poprej ni moglo misliti. Tako bi preje nihče ne bil veroval, da bo takó kmalu padel grof Beck, a vendar je moral iti, ker je bil osebo antipatičen nadvojvodu Franu Ferdinandu. Beckov pad ilustrira ozadje Goluchowskega pada. Tudi Goluchowski je navzlic oficijoznim zaničkanjem zapisan v nadvojvodovi črni knjigi, baje od tedaj, ko je pri poroki španskega kralja tako nespretno postopal, da je bil nadvojvoda zapostavljen, dasi se mora nadvojvoda ravno temu zapostavljanju zahvaliti, da ga ni zadela bomba. Ako bi bil pri svečanosti prideljen na tisto mesto, ki mu gre po dostojanstvu, ne utekel bi bil usodi.

Ogrski ministri na Dunaju.

Dunaj, 9. oktobra. V današnji avdijenci je ministrski predsednik dr. Wekerle po poročilu o političnem in parlamentarnem položaju predložil cesarju tudi državni proračun za leto 1907. Minister notranjih zadev grof Andrassy je predložil cesarju razne zakonske načrte, ki se izročijo ogrskemu parlamentu za povišanje ustavnega jamstva. S postavnimi naredbami se namreč hoče preprečiti, da se ne obnove v deželi taki konflikti, kakršni so se dogajali za časa Fejervaryjevega ministrovanja. Vladi se omeji oblast nad komitati, a tudi velikim županom se skrižajo pravice. Delokrog upravnega sodišča se razširi. O nagodbi niso ministri ničesar poročali cesarju.

Bismarckove intrige.

Praga, 9. oktobra. Nedavno je priobčil princ Aleksander Hohenlohe spomine svojega očeta, princa Klodvika Hohenlohe, ki je bil ruski državni kancelar. V začetku ti spomini niso zbudili kdove kakih senzacij, ker je splošno znano, da je Bismarck neprestano spletkaril proti Avstriji in zakaj je prišlo do razpora med njim in cesarjem. Splošno začudenje je nastalo šele sedaj, ker se je nemški cesar zaradi spominov tako razburil, da je pisal poglavarju knežje rodbine, knezu Filipu Hohenloheju: „Ravnokar čitam z začudenjem in ogorčenjem priobčene najintimnejše privatne pogovore med tvojim očetom in menoj glede odstopa kneza Bismarcka. Kako se je moglo zgoditi, da se je tak material izročil javnosti brez mojega privoljenja? Tako postopanje moram imenovati skrajno netaktno in indiskretno, ker je nezaslišano, da se dogodki, ki se tičejo živčnega vladarja, priobčijo brez njegovega dovoljenja. — Cesar Viljem se je brez potrebe razburil. Knez Klodvik Hohenlohe je spomine svojemu sinu Aleksandru v oporoki za-

pustil izrečno v ta namen, da jih priobči. Za politično javnost ni tajnost, da je Bismarck spletkaril proti trozvezi in proti habsburški monarhiji sploh. Ako mu je cesar vsled tega obrnil hrbet, pridobi cesar le na veljavi napram zaveznikom v trozvezi.

Dogodki na Ruskem.

Kongres v Helsinkforsu.

Petrograd, 9. oktobra. Na kongresu stranke kadetov grozi nastati hud razpor. Glede resolucij, ki nasvetujejo pasivno rezistenco, sta dve struji. Delegati iz provincij so odločno proti rezistenci. Najbrže se kongres razide brez pozitivnega uspeha.

Vojno stanje v Kerzonu.

Odesa, 9. oktobra. S carskim ukazom se je preklicalo vojno stanje nad mestom in okrajem Kerzon.

Milijonska peneverjenja.

Petrograd, 9. oktobra. V finančnem ministrstvu so razkrili peneverjenja v znesku 17 milijonov.

Petrograd, 9. oktobra. Prihodnje dni pride v Petrograd angleška deputacija, ki prinese Muromcevu spomenico njegovih čestilcev na Angleškem. Konservativni ruski krogi imenujejo tako postopanje Angležev breztačno vmešavanje v notranje ruske razmere. Monarhistična stranka namerava prirediti proti angleškemu odposlanstvu velike demonstracije.

Angleško-ruska zveza.

London, 9. oktobra. Petrogradski dopisnik „Daily Telegrapha“, kateri list ima znane zveze z rusko vlado, brzojavlja iz Petrograda: Vkljub vsem zanikanjem smem zagotavljati, da se pogajanja za angleško-rusko zvezo lepo nadaljujejo ter so prispela že tako daleč, da je sklenitev pogodbe med Anglijo in Rusijo pričakovati gotovo že prihodnje dni.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. oktobra.

— „Edinost“ o Šusteršiču.

Včerajšnja „Edinost“ piše z ozirom na najnovejše napade „Slovenca“ na tržaške Slovence: „Slovenec“ nam kliče, da dr. Šusteršiča ni možno proglašati odgovornim za to, kar so Nemci delali v odseku. — Gotovo ne. Take odgovornosti tudi mi nismo nikoli nalagali dr. Šusteršiču, pač pa smo ga proglašali in ga proglašamo tudi danes odgovornim za to, kar je on sam storil, oziroma ni storil v borbi za volilno reformo! Kaj je storil, oziroma ni storil ob ti važni reformi na škodo politične moči obmejnih Slovencev in vsled tega vse skupnega Slovenstva, to mu danna dan pripovedujejo v lapidarnih stavekih malone vsi obmejni listi in mu pripovedujejo ogorčene sodbe in obsojbe na shodih ob vsej periferiji slovenski. „Slovenec“ nas pozivlja, naj se vendar jasneje izrazimo glede razkritij, ki baje kompromitujejo dr.

Šusteršiča. — O ti — otročja nedolžnost ti, ki hoče, naj zopet povemo, kar smo že povedali. No, pa če že hoče, bodi ji povedano še enkrat: dr. Šusteršič si je vtepel v glavo, da priklopi mestni okraj svetojakobški k okolici. Te svoje nesrečne namere — sugerirane mu od sam Bog ve koga — se je držal s tako trmo, da je trebalo skrajnega napora še zadnji hip, da se je preprečila ta usodna določba. A kaj bi pomenjalo, če bi bila obveljala dr. Šusteršičeva volja?! Tržaški Sloven i bi bili bržkone za vse čase oropani vsakega zastopstva! To imamo mi dokumentarično dokazano in moremo dokumentarično dokazati! Kaki razlogi so vodili dr. Šusteršiča ob tej trmi? Mi ne vemo, ali možnih jih je več: ali se je v svoji zaslepljenosti dal voditi od prazne nade, da bi se utegnili izcimiti iz tega kaka korist za njegovo stranko, ali pa nima niti najmanjše ideje o faktičnih razmerah v Trstu in njega okolici. Naj je resnično prvo ali drugo: vsekako je kompromitujoče za moža, ki bi hotel biti voditelj skupnega slovenskega naroda! Če pa nobeno teh domnevanj ne odgovarja resnici, in če je imel dr. Šusteršič svoje posebne, veljavne in za bodočnost Slovenstva v Trstu koristne razloge, potem je „Slovenec“ kakor glasilu stranke, ki jo vodi dr. Šusteršič, v neizogibno dolžnost, da prijavi svetu te posebne in do danes slovenski javnosti nepoznane razloge, ki so govorili za priklopljenje svetojakobškega okraja k tržaški okolici!! Dokler „Slovenec“ ne ustreže temu našemu pozivu, ostane dr. Šusteršičevo postopanje ob vprašanju razdelitve volilnih okrajev v Trstu — kompromitujoče zanj!

— Odgovor sobotnemu „Slovenčevemu“ izvirnemu dopisniku.

Ko bi ruski general Stössel vedel za šišenskega „izvirnega“ dopisnika, gotovo bi se obrnil nanj, sedaj ko mu tako prede, bogato bi ga plačal, saj bi ta pokazal ruskemu vojnemu sodišču pravega krivca, kateri je prodal portartursko trdnjavo sovražniku in Stössel bi bil oproščen. In kaj bi ga ne! Saj je tudi v Šiški dobil pravega izdajalca, kateri je izdal šišensko občino Nemcem. In kdo je to? Nihče drugi kot slovenski liberalizem, liberalni modrijan. Klobuk z glave pred tem tankim nosom, to je talent, kateri vidi celo skozi zid. Slovenska javnost, ti pa strmi nad globokoumnostjo njegovih idej! Če skoči danes, kar se tako pogosto dogaja v sedanjih časih, vlak s tira, katerega vodi „liberalni modrijan“, je kriv nesreči slovenski liberalizem. In če se stepeta v Tokiu dva Japonca, mož in žena, kriv je zopet slovenski liberalizem. Slovenski liberalizem bo kmalu svetovni vzrok vseh nesreč in izdajstev. Da bo pa sleherni prepričan, da navodbe „Slo-

venčevega“ dopisnika niso resnične samo sledeče: Šišenska šulferajnska šola je zasebna ljudska šola in ne bi bilo trebalo drugega, kakor da bi lastnik hiše, v kateri se šola nahaja, ne bil dal našemu najhujšemu sovragu zavetja v svoji hiši. Lastnik hiše je pa bil tisti, kateri je izdal našemu najhujšemu sovragu Šišo. Kdo je torej izdajalec? Lastniki hiše so dediči Frana Kauschegga, med katerimi je znani klerikalni kapitalist Kauschegg. Kakor hitro smo mi to zvedeli, da se ustanovi šulferajnska šola, smo takoj jeli napadati šolo in pisali proti ustanovitvi pomemčevalnice v uvodnih člankih in prvega članka, kateri je bil priobčen pred vpisovanjem v to šolo, so se matere tako zbele, — posebno ker smo še rekli, da jih bomo z imeni priobčili — da niso vpisale svojih otrok vanjo in da se je moral ves železniški agitacijski aparat porabiti, da so vklub temu dobili nekaj otrok. Od tistega časa pa do danes smo stali neprenehoma v boju zoper šulferajnsko šolo in končno priredili še shod. Od tega časa pa do danes, oziroma do sobote, pa je preteklo skoro mesec dni in slovenski „Slovenec“ ni priobčil v tem času niti ene črke proti šulferajnski šoli, asi smo čakali in čakali, vendar tega nismo dočakali. List, kateri se imenuje slovenski, mesto da bi v tako ostrih besedah ožigosal postopanje „šulferajnovcev“, kot smo ga mi, mesto da bi vsaj s par vrsticami omenjal — veliko sploh nismo pričakovali od „Slovenca“ — nam vsem sovražne šole, ta list pride čez mesec dni in hoče izdajstvo zvaliti na nas in nam očita izdajstvo. Mi pa pravimo, da mora list, kateri v početku nam Slovincem sovražne šole ne prinese novice naprejene proti njej, zbrisati iz svojega procelja napis: političen list za slovenski narod. Ta list nima več pravice govoriti v imenu slovenskega naroda in proti šulferajnski šoli, ker kažejo dejanja, da bi bila vsaka poznejša beseda laž. Tako, gospoda, bi se bila veliko lažje preprečila šola kakor s shodi. Vendar dolgonosi dopisnik hoče kovati iz tega drug kapital. Med tem, ko pravi, da bi se taka stvar lahko odvrnila s shodi, pravi dalje, da sta Jančigaj in Drenik raje govorila proti splošni in enaki volilni pravici in da sta radi tega izdajala šišensko občino Nemcem. Zakaj je že vse sedaj splošna in enaka volilna reforma dobra! Zdi se nam ravno tako kot oni tema, katerega smo slišali od nekega „klobasarja“ na nekem „stolu“ obravnnavati in ki se glasi: „Kakšen vpliv ima kruh na bodočo slovensko katoliško univerzo?“ Ljudstvo v Šiški

— Dalje v prilogi. —

Drugi prizor. Mrak. Tam od Miramarja sem leti elegantna ekvipaža, v kateri sedi krasna deklica... tik za ekvipažo pa jaha Janez in požira oblake prahu, ki mu diše kako nektar in ambrozija. Veselo peketata vranca po beli cesti, morje šumlja in na nebu svetijo zvezdice. A zdajci se razlegne jeked pok v sladki večer... Rahel vztrik krasne deklice v ekvipaži, potem jo odvedeta splašena vranca bliskoma in za vedno Janezu, ki se tam na cesti žalosten prigiblje čez svoj bicikelj...

Bridka resnica je, kar mu sluti plaha duša: pnevmatika zadnjega kolesa je počila! Široko žrelo mu zija nasproti... Čisto nova, izvrstna pnevmatika! kako je to mogoče, ah?

Da, Janez je jurist, zato bistroumna glava, in je kmalu dognal vso stvar, ki bi bila, postavljena s smrtnogotovo logiko jurista in okrašena s fantazijo poeta, sledeča:

Stal je tam na straži vojak in zvesto je čulv Janezovo kolo ves tisti dolgi čas... In da bi si okrajšal malo dolgi čas, si je pazljivo in natančno ogledoval lepo, čudovito stvarco, izročeno njegovemu varstvu, in njegovi vedeželjni prsti so pretipali in proizkusili vsako delce posebej

in dospelji tudi do pnevmatik, teh čudnih, tako trdih in vendar mehkih obročev, podobnih nekakim klobasam, kar je vzbudilo v vojaku toliko živahnije zanimanje. In zapazilo je njegovo strmeče oko, da je nekaj zapisanega na teh čudnih kolobarjih. Zbere vse moči in DUNLOP PNEUMATIC razbere z obupnim pogumom. Potiplje: Res! prave, resnične črke! Lepo izrezljane kot iz bukove skorje... In še razne druge črke, številke in znamenja stoje tu... vse resnično in tako lepo.

Vojak gleda in strmi in že ne ve več, kaj se godi z njim. Ljubka podoba vstaja vedno zopet pred njegovo dušo, z miljenim glasom mu zveni po ušesih, in naposled ne more zdržati več: potegne iz žepa svoj pipec in zarezlja tja v kavčukovo kožo sladko ime kuharice Mioike...

Tako torej — Nič več! Zagrinjalo dol!

Naj bo. Ne bom več trpinčil tvojega kolesarkega srca. Samo moralo te drame naj ti še zabičim, tovariš kolesar: Če hočeš obiskati grad Miramar, vzemiseboj iz Trsta postrežčka, da ti bo pazil na kolo. Za petak pa pojde s teboj. (Konec prih.)

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

Bosio se niti zmenil ni za napitnico na Marijo Salomo, nego je s pijansko nadležnostjo silil v Kristofa, naj mu svetuje, kako bi prišel do Manfreda. Na drugi strani pa je tudi Adam Kolovski neprestano izpraševal za Manfreda. V tej pijanosti in strasti sta se naposled začela Bosio in Adam med seboj prepirati in drug drugemu groziti z ubojem in s smrtjo. Kristof, ki ju je sicer previdno ščeval, ju je komaj zadrževal, da se nista začela kar v obednici vpričo vseh gostov klati.

„Bosio, prosim vas bodite mirni,“ je končno rekel Kristof. „Manfreda vsaj danes ne bo Vaša, to je nemogoče.“

„Zakaj naj bi bilo to nemogoče?“ je vprašal trmoglav Bosio.

„Zato, ker je Marija Saloma obljubila svojemu bratu Adamu, da dobi Manfreda danes o polnoči v sobi treh levov.“

Bosio je molče vzel svoje bodalo v roke in je hotel planiti na Adema, toda Kristof ga je zadržal z železno roko.

„Poslušajte me, Bosio in vse bo prav,“ je rekel Kristof. Prisilil je Bosia, da se je usedel kraj njega, potem pa se nagnil k njemu in mu nekaj šepetal na uho, kar je Bosiu tako ugajalo, da se mu je hitro razjasnil obraz.

„Da, da, tako bo najbolje; Vi ste res dober prijatelj in jako iznajdljiv,“ je dejal Bosio. „Le pustite me, jaz že sam najdem v sobo treh levov.“

Vstal je pri teh besedah in se negotovih korakov odstranil iz obednice.

„Vina semkaj, vina dajte,“ je z divjim zadovoljstvom klical Kristof in napival po vrsti prisotnim in tudi odsotnim ljudem, pazeč posebno na to, da je Adam pil kar mogoče mnogo.

„Ti si drug mož, kakor Bosio,“ je hvalil Kristof pijanega Adama Kolovškega. „Ti vsaj kaj preneseš; Bosio pa ni nič pil in me le nadle goval s svojo ljubezensko srečo.“

Adama je takoj prevzela ljubosumnost.

„Ali se morda hvali, da ima srečo tudi pri Manfredi?“ je vprašal Adam. „To je kraljevska hči in če se Bosio le dotakne njene roke, ga ubijem.“

„Ne bo treba Adam,“ je menil Kristof. „Saj vendar poznaš Bosia in veš, da mu ni dosti verjeti, posebno ne kadar govori o svojih zmagah pri ženskah.“

„Ali je govoril tudi o zmagi pri Manfredi?“

„Ves čas me je s tem nadlegoval, češ, da je končno vendar premagal Manfredine pomisleke in si pridobil njeno ljubezen.“

„Bosio je lagal, nesramno je lagal“ je zakričal Adam in začel razbijati po mizi. „Ali verjameš, da je lagal?“

„Gotovo ti verjamem, ljubi Adam,“ je rekel Kristof. „Saj poznam Bosia dovolj. Izmuznil se je iz obednice in si kje bladi glavo, kadar bo prišel nazaj, se bo pa hvalil, da je imel ljubezenski sestanek z Manfredom.“

„Kam je šel Bosio,“ je vprašal Adam čisto tiho in mirno ter potegnul svoje bodalo izza pasa.

„Rekel je, da gre v sobo treh levov,“ je tiho odgovoril Kristof.

„Čemu naj bi šel v to sobo?“

„Najbrž ga tam pričakuje — kraljevska hči Manfreda.“

Adam ni ničesar več vprašal. Obrnil se je in odšel počasi iz sobe. Dasi je popil ogromno mnogo vina,

pozna Jančigaja in Drenika in o tem ne bomo govorili, pač pa povemo ostalim, da nista bila nikdar proti splošni in enaki volilni reformi, pač pa proti vladnemu načrtu, ker je ubil Korošce in ker se nista tako prejedena s kozmopolitičnim duhom, kakor temeljiti dr. Krek, kateremu je vseeno, če pride kak slovenski poslanec po njej v parlament ali ne. Kakor že rečeno, šišenska občina pozna oba, „izvirnega“ dopisnika pa tudi, katerega namen pa je bil, le obadva gospoda oblatiti in jima nakopati sovraštvo med šišenskim prebivalstvom. Kdor je bil na shodu, ve, da nista bila proti splošni in enaki volilni reformi, kdor govori drugače, je lažnik.

— **Strast je slepa in neumna.** „Slovenčevim“ dopisnikom ne da miru na Štajerskem ustanovljena „Narodna stranka“. O zaupnem shodu v Celju pišejo vse, samo resnice ne. Zadnjič se je zaletel „najbolje informirani list na Slovenskem“, kakor se rad imenuje „Slovenec“, da sta pripeljala na zaupni shod v Celju ponikovski kmet Zdošek in šentjurski okoliški župan Urlep nekaj svojih pristašev. Resnica pa je, da ni bilo ni prvega ni drugega na shodu, pač pa je bilo nekaj kmetov, katerih pa ni nihče prignal, ampak so prišli prostovoljno. Na zaupnem shodu, katerega je sklical župnik Kolarič v Laški trg in na katerem se je sklenilo ustanoviti „Katoliško politično društvo“, so „sklenili“ tudi resolucijo, glasom katere tamkaj v Gospodu zbrani že naprej odklanjajo odgovornost za posledice, ki jih bo povzročila „Narodna stranka“ na Štajerskem. Duhovitost in dalekovidnost te resolucije označujejo najboljše druge resolucije, ki druga drugi v oči bije in kojih ena zahteva skrajšanje, oziroma popolno odpravo ljudskošolskega pouka. Spričo takih pojavov se pač ne najde človek, ki bi delal laške zborovalce sploh za kaj odgovorne, najmanj pa za posledice, ki jih bo imela „Narodna stranka“. Župniku Kolariču pa priporočamo, naj se ne vtika v stvari, katerih ne razume. Če že hoče kaj storiti, naj saina najprej propali konsum, kojega ima duhovščina na vesti.

— **Beljaška direkcija** dosledno prezira slovenščino. Povsodi so se sedaj vpeljali na postajah z dvojezičnim napisom do slovenskih postaj dvojezični vožni listi, samo beljaška direkcija v svojem področju tega ne stori. Sprevodniki na progi Beljak-Jesenice in Celovec-Jesenice z večine ne znajo slovenski, uradniki in poduradniki so na tej progi sami Nemci, večinoma zagrizeni Nemci, ki ne razumejo niti imen v slovenske kraje. Tako je v Področnici samo eden izmed treh uradnikov vedel, kaj je Radovljica. Poduradnik v Bistrici

je zdaj hodil tako ravno in sigurno, kakor da je popolnoma trezen.

In v dvorani se je nadaljevalo pijančevanje in med pijanimi gosti so se vneli večkrat prepir tako, da se je bilo bati najhujšega.

„Naredimo že konec,“ je menil Nikolaj Kolovski. „Skoro se začne polnočnica jaz moram iti tja.“

„Ostanite še malo, Nikolaj Kolovski,“ je rekel Krištof. „Sedite in poslušajte: zdaj šele se začne največja zabava tega slavnega dne.“

Krištof je vzel svoj meč in je ž njim udaril po mizi tako odločno in se pri tem ozrl tako zapovedujoče, da so tudi najglasnejši plemiči utihnili in se radovedno približali kaj da bo.

„Gospodje plemeniti,“ je rekel Krištof, „predno se razidemo, vam v slovo uprizarim še zabavo, kakršne pač izmed vas še ni nihče doživel.“

Vsi gostje so se stisnili okrog Krištofa.

„Da pa bodete to izredno zabavo bolje umeli, vam jo moram najpoprej razložiti. Kajti namesto, da bi nastopil posamičen pevec in vam opeval gotove dogodke, nastopi pri današnji naši zabavi več oseb, ki bodo posnemali in izvajali dejanja tistih, ki jih predstavljajo. Neke vrste gledališka predstava bo to; saj ste gotovo že slišali, da so take predstave poganski Rimljani zelo ljubili in jih smatrali

je celo tako nesramen, da slovenske potnike naravnost nahruli s „können Sie nicht deutsch verlangen.“ — Čas bi bil, da bi slov. poslanci enkrat tej zagrizeni direkciji s svojimi germanizatoričnimi tendencami pošteno posvetili.

— **Škof Anton Bonaventura** je sedaj na letovišču na svoji graščini v Gornjem gradu. Njegov oskrbnik Dicenta se je bal, da bi Bonaventura izostal radi kaplana Peniča, o katerem se pripovedujejo razne pikantne zgodbe. Za to je interveniral, kakor se nam poroča iz Gornjega grada, pri merodajnih osebah, da bi bil kaplan Penič premeščen, predno bi škof prišel v Gornji grad. Toda ta intervencija ni izdala in škof Bonaventura in kaplan Penič bivata sedaj pod enim krovom. Sicer pa, čemu ta bojazen, ko se vendar ve, da ima Bonaventura rad vsakega duhovnika, samo da je bojevit klerikalni petelin. Vse drugo je škofu Tonetu postranska stvar in prevzvišeni bo ostal na svoji graščini, ako bo tudi izvedel najnatančnejše podrobnosti o delikatnih zgodbicah, ki so se godile pod graščinsko streho in katerih junak je kaplan Penič!

— **Imenovanje pri pošti.** Za poštne oficijante so imenovani poštni ekspeditorji: Ferd. Pušenjak za Lipnico, Valentin Zablachan za Pragersko in Rud. Lorber za Celje.

— **Učiteljske vesti.** Provizorično učiteljsko mesto na deški šoli v Hrastniku je dobil definitivni učitelj na Dolu pri Hrastniku g. Miloš Roš. Na deški šoli je nastavljen gđ. Alice Koschell. Gospa Leticija Kobale, učiteljica na isti šoli, je dobila polletni dopust. Na njeno mesto pride supletinja.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Iz gledališke pisarne: V petek se uprizori prvič na našem odru opera v treh dejanjih „Biseri“, uglasbil Georges Bizet, skladatelj opere „Djalme“ in tudi pri nas vleprijubljene opere „Carmen“. Za opero „Biseri“ so se nabavili novi kostumi in nove dekoracije s tropsko vegetacijo. — V nedeljo popoldne „Revček Andrejček“, — zvečer repriza opere „Trubadur“.

— **Slovensko gledališče.** „Prvi“, burka v treh dejanjih. Nemški napisal Avg. Neidhart. Premiera 9. oktobra. — Ksantipa, ki se je v drugič omožila, ne more pozabiti svojega „prvega“ in ga stavi pri vsaki priliki in nepriliki svojemu „drugemu“ — nad vse dobermu, toda mevrzastemu možu — za vzgled. Naenkrat pa se pojavi njen „prvi“, ki je seveda vse preje nego vzor moža. On namreč se ni bil ponesrečil in umrl, kakor je domnevala ona, ampak jo je bil skrivaj potegnil v Ameriko, da se reši svoje jezikave polovice in svojih mnogostevilnih upnikov. Z njegovim povratkom je seveda njene glorijske konce: vse njeno pridigovanje o vzornih vrlinah njenega prvega se izkaže kot prazna bajka in njenemu drugemu zraste vsled tega gren: odslej je on „gospodar“ v hiši, „prvi“ pa se nemudoma umakne nazaj v Ameriko: iz različnih vzrokov, katerih zadnji ni bojazen, da bi moral prevzeti zopet svojo bivšo boljšo polovico. — Ta burka ni napačna, ima celo originalno idejo, z zdrav satiro bičati tisto vrsto vdov, ki znajo tako spretno in neprestano jezikati o vrlinah svojega „prvega“, da si končno podvržejo ubogega „drugega“ in da si ga naredijo za pokornega hlapca. No, takih vdov se ne zmanjka in satira nanje se je avtorju lepo posrečila. Situacije so včasih kaj drastične, dovtipov v originalu dovolj. Dejanje se zapleta živahno in dialog je vseskozi zabaven. „Prvi“ pa ne spada v isto kategorijo kakor n. pr. burka „Luce in Lipe“. Ima vendar preneseno jedro. Zato — pravilno izvajana — ne dopušča karikature, celo preveč drastične. Kakor sem čital, dunajsko občinstvo pri tej burki sploh ni prišlo iz smeha. Smejalo se je tudi pri nas prav izdatno in pretežna večina publike se je izborna zabavala, dasi bi bilo lahko vse še bolje. Igra ni prišla do prave veljave iz istega vzroka, radi katerega je propadla „Gioconda“: vzajemnosti ni med našimi igralci. Na odru ni nikdar harmonične celote, ampak vedno le toliko in toliko posameznih igralskih oseb. Pa to se bo morda že še naredilo, ko se enkrat vsi igralci „najdejo“. Tempo igre je bil prepočasen, posamezniki (posebno g. Boleška) pa so govorili vse prehitro in tako je padlo mnogo pomembnih stavkov in marsikateri dovtip pod oder. Nositelj glavne vloge in seveda vseh burk je bil seveda g.

zastuženega aplavza, Je pač res: Verovšek na oder, humor na oder — ponavadi še več, kot ga podaja avtor ne prevajalec. Drami je včasih to celo v prid. Dober partner in comicis mu je bil g. Boleška, nam že vrlo dobro poznat igralec-komik, ki ima leto napako, da prerad zaide v karikaturu. Gospa Dragutinovičeva nas je kot vdova prav dobro zadovoljila, istotako gđ. Noskova kot resolutna in živahna, krepka deklina. Menim, da se ne motim, če trdim, da ji vloge tega žanra najbolj „leže“. — G. Nučič je bil najboljši v resnem 3. dejanju, v 2. bi moral biti resnejši. Prizor, ko se najdeta z očetom, ne z očetom, je izvalil solze ganotja. G. Dragutinovič je bil originalen, maska izborna. Nova člana gospa in gospod Barjakta-revič sta imela majhne vloge in še ne morem ničesar gotovega reči. Gospa B. je bila prav ljubka, gospod B. pa bi moral za to vlogo pozabiti na čie in biti večji, „Schwerenöther“. Izvrstno disponirana je bila tudi g. suflerka in bi zaslužila tuintam poseben aplavz. Gledališče je bilo prav dobro obiskano. Igra pa je prekratka; nekaj čez deveto uro je bil konec. Kaj, če bi se prihodnjič dodala primerna enodejanka, da publika ne pride prekratko. Začenja se gledališče točno ob polu 8. uri. Točnost je na mestu, samo to treba vedeti, po kateri uri se ravna slavno vodstvo. Po poštini, ki bi imela biti najmerodajnejša, ne in tako nastane tisto g. vredno motenje ob začetku. Fr. K.

— **Akademije** redna odborova seja je jutri v četrtek ob 8. zvečer v Nar. kavarni.

— **Društvo slovenskih profesorjev v Ljubljani** ima v soboto, dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer prijateljski sestanek v hotelu „Ilirija“ (Kolodvorske ulice). K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

— **Umril** je g. Fran Teraninus, mestni čestni nadzornik, večraj v deželni bolnici ter je bil danes popoldne ob petih pokopan na pokopališču pri Sv. Križu. Pokojnik je bil ljubezniv uradnik, vesel družabnik ter je dosegel jedva 43 let. Umril je za tuberkulozo. N. v m. p!

— **80letnica gospoda notarja Luke Svetca.** Litija in sosednje Šmartno sta te dni dostojno pokazali, kako častita in spoštujeta litijskega notarja Luko Svetca. V soboto zvečer so šmartniska društva pridelila jubilarju pred njegovo hišo senado, pri čemur je pevsko društvo „Zvon“ zapelo tri pesmi. Deputacija šmartinskega občinskega zastopa je šla čestitat g. notarju in ga prosila, da bi se udeležil častnega večera drugi dan. Ginjen se je g. Svetec zahvaljeval za čestitke, izjavil pa obžalujoč, da se vsled slabega zdravja ne more udeležiti tega večera. — V nedeljo je bil potem imenovan večer v gostilni Robarsovi. Udeležila se ga je Svetčeva rodbina ter občinstvo iz vseh slojev Litije in Šmartna. Čule so se krepke napitnice na zdravje jubilarjevo, pevci in tamburaši so pa ves čas najlepše vršili svojo nalogo, za kar jim gre vsa čast. Litijčani so priljubljenega gospoda ob njegovem jubileju počastili s tem, da so razobesili zastave po trgu, pa tudi bližnji Gradec se je v ta namen praznično oblekel. — Gosp. Svetec je dobil nad petdeset brzojavnih čestitk in nad sto pismenih. Med drugimi so mu čestitali bivši kranjski deželni predsednik baron Winkler, deželni glavar pl. Detela, deželna in državnozbornska poslanka Povše in dr. Tavčar, župan Hribar, primarij dr. vitez pl. Bleiweis, dekan Koblar, okrajni glavar Parma, gospa Josipina Hotschewar, šolski tovariši iz Kranjske in drugih dežela, večina podružnic Ciril-Metodove družbe itd.

— **V Novem mestu** bo v četrtek, dne 11. oktobra, odhodni koncert kapelnika Rudolfa Hahle. Pri koncertu, ki bo v dvorani Narodne čitalnice, bodo sodelovali gđ. M. Lavrenčič in gg. Germ, Hladnik, Kastelic in Kozina.

— **Umril** je v Kranju upokojeni davčni pristav g. Ivan Oman, star 34 let. — V Trstu je umrl g. Ferdinand Perhavec, ravnatelj pomorskih uradov na ondodnem višjem sodišču, star 46 let.

— **Kurz za ljudske učitelje o modernem — novostrojnem — risanju** v Celju se boode tudi to šolsko leto nadaljeval ter je po šolski oblasti dovoljen. Vodal ga bode učitelj risanja na državni veliki gimnaziji v Celju, gosp. Schlemmer. — V minolem šolskem letu je ta kurz — s kaj lepimi uspehi — vpriporil gosp. Josip Schmoranz, učitelj na okoliški šoli v Celju, sedaj o. kr. okrajni šolski nadzornik v Mariboru.

— **Deželna naklada na pivo** se zviša na Štajerskem. Pričakovati je hudega odpora.

— **Obesil** se je s hlačnim jermenom na kuhinjska vrata 51letni kovač Štefan Gradišnik v Mariboru. Vzrok je revščina, vsled katere je začel mož piti. Zapustil je osem majhnih otrok.

— **Utopljenko se našli v št. Janžu na Dravskem polju.** Spoznali so v njej Pavlo Zmazek, ki se je pred kratkim vrgla v Dravo.

— **Nevarna ljubica.** Anton Š. je prišel te dni k vojakom v Maribor in je hotel še prosti čas kolikor mogoče dobro uporabiti. Pil je v gostilni, kjer se mu je pridružila mlada punica, ki ji je naš Anton razkladal bolečine svojega krvavega srca. Pozno v noči sta šla v mestni park, da se še tam naučijeta gorke ljubezni. Ker je pa bil Anton precej natreskan, je zaspal na klopi, ljubica ljubljena mu je pa posegla v žep in vzela 28 kron denarja ter uro z verižico. Ko se je Anton prebudil, ni bilo ženske nikjer.

— **Smrtna nesreča.** Posestnik Brinovc iz Zakota pri Brežicah je sezidal pred kratkem prosto stoječ zid pri gospodarskem poslopu, ne da bi ga zvezal s kakim predmetom. Ko je te dni obešal koruzo in se z eno nogo opiral na zid, se je ta prevrnil in pokopal pod seboj 3letno Brinovčevo hčerko, katero so mrtvo potegnili iz razvalin.

— **Elektrarna ob Hublju na Goriškem.** Lastniki vodne sile Hublje so našli strokovnjake, ki hočejo izkoristiti gonilno silo za elektrarno, ki bi dajala električni tok za razsvetlavo in obrtno uporabo vsej Vipavski dolini in Goriči. Najmanjša vodna sila je proračunjena na 750 konjskih sil, največja pa na 2000.

— **Spominsko ploščo so odkrili** v Rubijah pri Goriči Maksu Füllerju, ki je 6. oktobra 1813. junaka branil s 40 možmi most čez Vipavo pri Rubijah proti trem bataljonom Francozov. Ploščo je dalo napraviti vojaško veteransko društvo goriško-gradiščeansko. Pri slavnosti je bila slovenščina precej prezirana.

— **Samomor.** V morje je skočil v Trstu pisar Adolf Figar, ki je poneveril večjo vsoto pri društvu, kjer je bil uslužben.

— **13letni defraudant.** V Trstu je 13letni vajenec Ivan Živic poneveril svojemu gospodarju Šturmu 80 K in pobegnil.

— **Hudi svakinji.** 22letna šivilja Katarina Lenarduzzi je živila pri svojem bratu v Trstu in se je pogosto prepirala s svakinjo Ofelijo, češ da ta nima dosti ljubezni za svojega prvorojenčka. Vrhunec je pa dosegel prepir večraj, ko je Ofelija zgrabila steklenico s karbolovo kislino in izlila strup po Katarini, nato pa ostanek sama spila. Prihitieli so ljudje, ki so takoj poklicali zdravnika. Ofelija leži doma, Katarina pa je morala v bolnico, ker je po rokah in prsih vsa opečena.

— **Telefonska zveza Trst-Reka.** Kakor se čuje, namerava trgovinsko ministrstvo napraviti prihodnje leto telefonsko zvezo med Trstom in Reko skozi Opatijo.

— **Poskušen umor in samomor iz nesrečne ljubezni.** 18letna Romilda Facchini v Pulju je imela ljubavno razmerje z nekim udovcem, ki je je pa pretrgal, ker se je punice naveličal. Vsled tega je Romilda nezvestega ljubega pogosto nadlegovala in ker ni nič izdalo ne prošnja ne grožnja, potegnilo je pred večerajšnjim dekle britev in ranilo udovca na vratu in pod očesom, narkar je sebi prerezala žile na roki. Ker so pa o pravem času zapazili njen čin, so preprečili njeno smrt. Tudi udovec ostane pri življenju.

— **Novi predpisi za signale na avstrijskih železnicah.** Od 1. oktobra naprej so začeli uvajati na avstrijskih železnicah nov sistem za signale, ki bode tekem 10 let popolnoma uveden. Stari sistem signalov je že iz šestdesetih let.

— **Slovensko akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju.** Prvoletniški večer slovenskega akademičnega društva „Slovenija“ na Dunaju se vrši dne 13. oktobra 1906 ob 7½ uri v restavraciji „Zum grünen Tor“, VIII. Lerchenfelderstrasse 14.

— **Poneverjenje.** Josipu Gutinu v Zagrebu je njegov uslužbenec Leopold Novak poneveril 8000 K in jo pobrisal proti Ameriki, a so mu v Bazlu prestigili pot.

— **Menice je ponarejal** kmet Miško Pušič iz Remet na Hrvatskem ter dobil že nekaj stotakov nanje. Zdaj ga je zgrabila moč pravice.

— **Uboj ali roparski umor.** V Mitrovici na Hrvatskem so našli 60letnega Boža Bošnjaka na cesti mrtvega. Glavo je imel na več krajih prebito, obraz razmesarjen, prsni koš pa vtisnjen, kot bi bil kdo skakal po njem. Tri sumljive osebe so zaprli.

— **Nove poštne znamke za Bosno in Hercegovino** se uvedejo s 1. novembrom in jih je 18 vrst umetniško izvršenih, kar ni navada pri poštinih znamkah. Grajati se pa mora z vso odločnostjo, da so napisi na njih samo o nemški! To je razžaljenje Jugoslovnanov in je umesten najogorčenejši protest proti temu!

— **Velezanimiva stvar na aslad.** V izložnem oknu Singer Co.

deln. dr. za živalne stroje v Ljubljani, na Sv. Petra cesti šte. 4, je sedaj razstavljena poučna, za vse naše dame gotovo velezanimiva skupina, ki kaže številno različnih vezilnih tehnik, mično razporejenih. To so: gobelin, grainir, španske, arabske aplikacije, predorine, richelien, slonova kost, gatila, filet, gnipure, polnilna prevlečenja, polnilne aplikacije, puntotirato in Holbeinove tehnike, dalje perzijske ažurne, bele, monogramske, dalje vezene z visokimi, ravnimi in ploskimi ubodi, baržunaste, madejrske, zlate in bizantinske motovzne vezene. Vsa dela so izvršena točno in okusno, da se vidi, kakor bi jih bilo moči napraviti samo z veliko težavo in zamudo časa, medtem ko so bila izdelana hitro in lahko na originalnem Singerjevem šivalnem stroju. Kakršnakoli pojasnila glede teh del se dajo damam rade volje in brezplačno v prodajalnici omenjene firme. Tudi kaže tamkaj rade volje izdelovanje posameznih tehnik na stroju učiteljica za vezenje. Ogledanje razstavnih del bodi toplo priporočeno.

— **Ogenj.** Danes ob polu 1. ponoči je nastal v hotelu pri „Slonu“ v shrambi za drva v II. nadstropju ogenj, katerega je pa še pravočasno opazil nočni vratar Jožef Zupan in ga hotel s hišnim osebjem sam pogasiti. Ker pa to ni šlo in je bila nevarnost, da se ne razširi, so obvestili gasilno in reševalno društvo, ki je bilo pod poveljstvom g. Ludovika Striclja naglo na svojem mestu in je ogenj zadušilo. Ogenj je nastal vsled tega, ker se je bil unel neki tram, ki je blizu dimnika. Škode je okoli 400 kron.

— **Tatvina.** Delavcu Alojziju Sadržarju je bila večraj v stanovanju v Rožnih ulicah št. 21 ukradena srebrna ura z žimnato verižico, vredna 21 K.

— **Delavske gibanje.** Večraj se je odpejalo z južnega kolodvora v Ameriko 167 Slovencev in 22 Hrvatov. 42 Hrvatov je prišlo iz Heba, 12 iz Prage, 14 Kočevarjev je pa šlo na Dunaj kostanj peč.

— **Izgubila** je delavčeva žena Marija Levčeva črno usnjato denarnico, v kateri je imela 5 K denarja.

— **Ljubljanski sekstet na lok** koncertuje danes zvečer v „Narodni kavarni“. Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer v hotelu „Ilirija“ (Kolodvorske ulice) društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40. vin.

— **Jugoslovanske novice.** — Zanimiva pravda v Sofiji. Meseca marca t. l. je priobčil sofijski list „Mir“ članek „Stambolovski cinizem“, v katerem se je očitalo ministrskemu predsedniku Raču Petrovu in vojnemu ministru generalu Savovu, da sta se dala leta 1903. pri nabavi patronov podkupiti od neke budimpeštanske trvdke, ki jo je zastopal neki Elija Kislov.

Ministra sta nato tožila odgovornega urednika „Mira“ Vasilija Hristova za obrekovanja. Prva obravnava v tej tožbi je bila 13. maja. Sodišče je obsodilo Hristova, češ, da se mu nastopil dokaz resnice ni posrečil, na 1 mesec težke ječe in 200 levov globe. Proti tej razsodbi se je urednik Hristov pritožil na kassacijsko sodišče, pred katerim se je v petek pričela vzklicna obravnava. Obtoženca zastopajo štirje zagovorniki: S. Bobčev, znan Slovincem kot predsednik „Zveze jugoslovanskih književnikov in časnikarjev“, Todorov, Radev in Zlatanov.

Ministra pa zastopata odvjetnika Ivančev in Halačev. Obravnava bo trajala več dni. O izidu te velezanimive politične pravde bomo svoječasno poročali.

— **Gledališki izpiti** v Sofiji. V Sofiji se odprvi meseca novembra novo narodno gledališče. Treba bo vsled tega tudi znatno pomnožiti igralsko osobe. Gledališka uprava je z ozirom na to sklenila, da sprejme v službo več mlajših moči, ki pa morajo pred posebno komisijo dokazati, da so sposobni za igranje. K temu izpitu se je javilo 7 oseb. V izpraševalni komisiji so bili gledališki ravnatelj Smaha, njegov pomočnik Popov, pisatelj P. Todorov, član gledališkega odbora dr. Radoslavov in zastopnik naučnega ministrstva dr. Arnaudov. Izmed 7 kandidatov sta napravila izpit samo dva, ki se priporočita naučnemu ministrstvu, da jih namesti kot igralca na novem gledališču.

Z II. jugoslov. umetniške razstave v Sofiji. Knez Ferdinand bolgarski je v soboto vnovič posetil s svojo sestro nadvojvodinjo Klotildo II. jugoslovansko umetniško razstavo. Knez je nakupil za 35.000 levov slik. Od bolgarskih umetnikov je kupil 18 slik. Nadvojvodinja Klotilda je kupila 15 slik, med temi 8 slik bolgarskih umetnikov. Kakor nam poročajo, je tudi bolgarska vlada določila več tisoč levov za nakup na razstavi izloženih slik.

— Zveza jugoslovenskih akademikov. Konec oktobra se snidejo v Belgradu delegati bolgarskih, srbskih, hrvatskih in slovenskih akademikov. Vsako narodnost bosta zastopala po dva delegata. Ti delegati imajo nalogo, da sestavijo program za prihodnji kongres jugoslovenskega dištva. Bolgarski akademsko društvo „Napred“ ima te dni zborovanje, na katerem bo razpravljalo o bodočem kongresu in volilo svoje delegate. Na sestanku se bo sklepalo o tem, kje in kdaj se ima prirediti prihodnji kongres jugoslovenskih in balkanskih akademikov. Kakor nam javljajo, se namerava prihodnji kongres prirediti ali v Zagrebu ali pa v Ljubljani.

— „Slovenski Jug“ prenehal izhajati? List „Slovenski Jug“, ki si je pridobil neveljavih zaslug za propagiranje jugoslovenske ideje, je baje, kakor nam zatrjuje vest, ki smo jo dobili iz Belgrada, prenehal izhajati. To bi bil velik udarec za jugoslovensko stvar! Dasi po počitnicah še res nismo prejeli „Slovenskega Juga“, vendar smo prepričani, da vest o prenehanju lista, poslana nam iz Belgrada z nam ne poznate strani, ne more biti resnična!

— Belgradskotelovadno društvo „Soko“ slavi v kratkem dvajsetletnico svojega obstanka. Danes priredi izreden občni obor, na katerem se bo razpravljalo o dostojni proslavi tega jubileja.

— Nova stranka na Hrvatskem? Iz Zagreba javljajo, da nameravajo poslanci, ki so izven strank, ustanoviti novo stranko, ki bi zastopala stališče nagodbe z Ogrsko in bi se v prvi vrsti zavzemala za avtonomne gospodarske reforme. Za to stranko se je baje izjavilo več aristokratov in vplivnih konservativnih politikov, ki mislijo, da ni mogoče skupno delovanje v koaliciji med radikalnimi hrvatskimi in srbskimi elementi. Tej stranki bi se pridružili tudi oni poslanci, ki so bili preje v madjaronskem klubu. Če se posreči ta kombinacija, bi bila to v saboru najmočnejša skupina s čisto nagodbenim programom. V tem slučaju bi bilo seveda neizogibno, da se koalicijske razide in da vstopijo radikalnejši elementi stare hrvatske stranke prava v Starčevićansko stranko. — Tej vesti seveda ni verjeti. Ta kombinacija je samo pobožna želja raznih madjaronskih kolovodij, ki neprestano spletarijo, da bi zopet prišli na krmilo!

* **Najnovejša novica.** Bolezen nadvojvode Otona se je tako shujšala, da je cela rodbina zbrana okoli njegove postelje.

— Nov zrakoplov na krmilo je spustil včeraj v Friedrichshafen grof Zeppelin v navzočnosti vitemberškega kralja. Zrakoplov je poljubno sukal v zraku.

— Adelaide Ristori, najslavnejša italijanska tragedinja, je umrla v Rimu 84 let stara.

— 2½ milijona kron je prigrail v Budimpešti bivši davčni uradnik pl. Both. Prepovedano igralnico je imel v svoji vili štiri leta, preden ji je sedaj prišla policija na sled.

* **Sovražnik samcev.** Lastnik sloveče kavarnice „Martin“, poprej „Delmonica“ v New Yorku je goreč pristaša Rooseveltove propagande, namreč hud nasprotnik samcev in zakonov brez otrok. Določil je, da dobi vsak njegovih samskih natakarejev 100 dolarjev nagrade, ako se oženi, in 50 dolarjev za vsakega otroka. Dosedaj je izplačal že 5050 dolarjev premij, med temi 1100 dolarjev za 22 krstov pri njegovih uslužbencih. Mož pa zasleduje pri tem tudi sebične namene, ker ve izkušnje, da so oženjeni natakari mnogo boljši, vljudnejši in potrpežljivejši uslužbenci kakor samci.

* **Vagon zobotrebnikov.** Za čudaka znan, zelo bogat lastnik hotela v nekem vzhodno pruskem mestu se je za večne čase preskrbel z zobotrebnički. Pri njem je prenočeval potnik, ki je potoval za neko tovarno za zobotrebničke. Gostilničar se je smejal poklicu svojega gosta ter mu pri slovesu za šalo zaklical: „Pa jih še meni pošljite en vagonček!“ V nekaterih dneh je res prispel poln vagon zobotrebnikov. Gostilničar je pošiljatev odklonil, a sodišče ga je prisililo, da je pošiljatev moral prevzeti in plačati.

* **Čuden potnik.** Ko so se pred kratkim peljali potniki iz Newyorka po eni izmed železnic proti zahodu, vstopil je na samotni postaji prastar mož, ki se je mogočno in samozavestno vsedel na klopi. Sprevednik mu ni nič preščitil voznega listka, ki je bil že ves obrabljen. Ko so potniki nato vprašali sprevednika, kdo je čuden mož, odgovoril jim je sledeče. Pred 25 leti so gradili to železnico, ki bi imela teči tudi čez posestvo tega moža. Ta pa se je z vsemi silami branil dovoliti, da bi tekla železniška proga čez njegov

svet, ako mu železniška uprava ne izda dosmrtnega voznega listka, da se sme brezplačno voziti po vsej progi, kadar se hoče. S puško je grozil, da ustrelj vsakega, kdor bi se lotil njegovega sveta, če mu ne izpolnijo njegove zahteve. Železniška uprava se je naposled dala pogovoriti in mož se je vedno vozil in se še vozi vsak dan gotovo daljavo po železnici, seveda vedno zastoj.

* **Razstava v Liberecu na Češkem.** Na tej razstavi je odlikovalo c. kr. trgovinsko ministrstvo z najvišjo državno odliko, „državno častno diplomom“, prvo in najstarejšo specialno tvornico za motorje, Langer & Wolf na Dunaju, v Pragi in Budimpešti, za izloženi motor za sesalni plin s 100 konjskimi silami in v zvezi s plinogeneratorsko napravo za rjavi premog. Ta motor goni razstavno črpalno napravo že izza otvoritve, t. j. od maja t. l. Generalno zastopstvo te firme za Hrvatsko, Slavonijo, Bosno in Hercegovino ima inženir Peter pl. Mažuth v Zagrebu, Zrinjski trg št. 16, ki kot firmin uradnik rad zastoj podaja zaželjena pojasnila in preudarke stroškov.

* **Koliko izda Rusija za svojo policijo.** Ruski državni proračun izkazuje v l. 1906 za policijo 28,440.972 rubljev t. j. 762.000 rubljev več kot lani. Tu pa še niso všeti stroški za tajno policijo, za vohunstvo, za orožniška oddelke in izredni krediti za pomnožitev redarjev po posameznih mestih. Ti izredni stroški bi morali iznašati najmanj 10 milijonov rubljev. Potemtakem troši ministrstvo notranjih zadev četrtino svojega proračuna za policijo. Razun države pa morajo tudi mesta in občine mnogo prispevati za policijo. Tako na pr. izda v ta namen Petrograd na leto 1,500.000 rubljev. Lahko se reče, da so stroški mest in občin za policijo toliki, kakor državi, tako, da velja policija Rusijo na leto do 80 milijonov rubljev.

* **Koliko denarja imajo ruski revolucionarji.** Ruski revolucionarji morajo imeti že ogromno premoženje, ker ne mine dan, da bi se jim ne posrečil kak večji rop. Samo v dveh dneh preteklega tedna so „kasirali“ 400.000 rubljev, in sicer so odnesli nekemu bankirju v Petrogradu 200.000, v Sisanu so oplenili 150.000, v Ku-barovu 18.000, nekemu trgovcu v Simferopolu so ukradli 12.000, drugemu v Karbinu pa 28.000 rubljev.

* **Nova zaročna naznanila.** Na francoskem so uvedli mesto tiskanih zaročnih naznanil nov način, kako zaročenca obvestiti svoje sorodnike in znance o zaroki. V zavetek priložita vsak svojo vizitko, drugega nič ter ga odpošljeta na naslovljenca.

* **Pri posredovalcu za službe.** Posredovalec: Vi pridete z dežele, kuhati ne znate, drugega se tudi še niste ničesar naučili — no, potem se pač morate za sedaj zadovoljiti s službo deklet za vse.

* **Koliko velja potovanje na Japonsko.** Izza vojne z Rusijo je zaslovela Japonska tudi po Evropi v toliki meri, da v japonskih mestih ne zadostujejo več dosedanjí hoteli za prenočevanje tujcev. Posebno angleških, ameriških in francoskih turistov je bilo to poletje zelo mnogo na Japonskem. Japonska vlada in trgovinska zbornica se pripravljata, da zgradijo po vseh večjih mestih zadostno število z vsem potrebnim opremljenih hotelov. Kdor si hoče vsaj vsa znamenitejša japonska mesta ogledati, potrebuje 6 tednov, za kar znašajo stroški za razvajenega Evropejca do 9000, za manj razvajenega pa 7300 frankov.

* **Kolonija za slepce.** Rumunska kraljica, znana pesnica „Carmen Sylva“ je sklenila ustanoviti kolonijo za slepce, ki jih je na Rumunskem nenavadno mnogo, namreč nad 20.000. Slepci so navadno revni, ako ne naraavnost berači. V koloniji se bodo izučili kako rokodelstvo ali sploh delo, ki ga bodo lahko doma opravljali ter živeli pri svojih rodbinah. Tudi ne samo ročnih temuč tudi duševnih opravkov se bodo naučili na novem pisalnem in tiskarskem stroju, ki ga je iznašel kraljičin slepi tajnik Theodorescu.

* **Podkupljivost ameriške policije.** Nedavno se je usmrtil v New Yorku najzloglasnejši ameriški slepar, neki Adam. Njegovo premoženje se oeni na tri milijone dolarjev. V Čikagu in New-Yorku je imel igralnice, v katerih je uvedel neko posebno igró, pri kateri ni mogel razen njega skoraj nihče dobiti. Policiji je zanašil usta s podkupninami, a enkrat je le predsedel 18 mesecev. Pozneje je tržil z akcijami industrijskih društev, ki sploh obstojala niso. Pri tem so ga goljufali njegovi pomočniki, ki so bili še bolj prekanjeni kakor on sam. Zato pravi v pismu, ki ga je ostavil, da se ustrelj zato, ker „na svetu ni več poštenih ljudi.“ Na mizi je pustil debel sveženj potrdil, iz katerih je razvidno, da je izplačal policijskim uradnikom nad en milijon podkupnine.

* **Velikanskega vola ima živinski trgovec Maks Müller v Mauer-**

krohenu na Gornjem Avstrijskem. Vol tehta 33 centov, je dolg 4 metre in visok 2,1 m. Stane 4000 K. Vola pošljejo na razne razstave, celo v Ameriko se pojde kazat. Vkljub visokim ponudbam ga trgovec noče prodati.

* **Prijetnosti v Indiji.** Iz Indije se uradoma poroča, da so tamkaj lani strupene kače usmrtilje 21.880 ljudi, dočim so divje živali raztrgale 2154 človeških žrtev. Tigri se raztrgali 796 in leopardi 399 ljudi ter 98.582 glav razne domače živine. Tekom leta so ljudje pobili 65.146 kač in 16.121 drugih divjih živali, za katere je vlada izplačala 175.512 kron nagrade.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Hudodelstvo poneverjenja. Včeraj popoldne ob 4. se je nadaljevala razprava proti Franu Perdanu. Najprej so se prebirale izpovedbe prič, na katerih novo ustmeno zaslišanje sta resignirala drž. pravdnik in zagovornik.

Pri urarju Krapšu ima Perdan še 286 K 60 vin. dolga, ki ga je ob času svojega bivanja pri Koslerju napravil z nakupom raznih srebrnin in zlatnin.

Gostilničarka Josipina Jerman je dobila od Koslerja 200 K in vračala v mesečnih obrokih po 20 K. En obrok je pridržal Perdan sam.

Ivana Spitzer je bila dolžna Koslerju 234 K in prosila Perdano, naj založi zanj. Ta je storil to iz poneverjenega denarja in rekel Koslerju, da Spitzer ni ničesar več dolžna.

Krojaču Francu Rožiču je dolžan Perdan za krojaška dela 259 kron.

Matevž Ravnihar je povedal, da mu je Perdan pravil, da s 50 gl. mesečno ne more shajati. Z duplikatom kontrolnega lista je dobil od njega Perdan 479 K 50 vin., ki so ostale v njegovem žepu.

Meta Gorjup je plačala Perdanu 300 K, ki si jih je pridržal. Isto se je zgodilo pri Ivanu Cuzaku, ki je plačal Perdanu 567 K 40 vin., pri Josipu in Elizabeti Vetrju, ki sta plačala 434 K 50 vin., pri Janezu Ogorelcu, ki je plačal 445 K 30 vin., pri Rudolfu Skulju, ki je plačal 320 K, pri Jurju Podražju, ki je plačal 332 K, pri Mariji Dermota, ki je plačala 564 K, pri Jerneju Kalanu, ki je plačeval po 40 K mesečno od posojila, dobljenega od Koslerja, Perdan je pa odraščeval le po 20 K 6 mesecev, pri Andreju Ferenčaku, ki je plačal 204 K, pri Andreju Lesjaku, ki je plačal 256 K 20 vin., pri Mariji Zajc, ki je plačala 84 K, pri Mariji Ahlin, ki je plačala preveč 34 kron, ki bi jih morala potem nazaj dobiti, a si jih je pridržal Perdan, ter pri Janezu Košenini, ki je plačal od svojega dolga obrok 50 kron Perdanu, ki si je pridržal ta znesek.

Opomniti je, da so ljudje zaupali Perdanu tako, da so izjavili pri zaslišanju, da bi mu bili vseeno izročevali zneske, tudi če bi ne prinesel kontrolnih listov. Vedeli so vsi, da je Perdan od Koslerja pooblaščen sprejemati denar.

Glede Eve Škribulje je Neža Velkavrh izpovedala, da jo je Perdan vzdrževal in da ji je dal vsega skupaj okoli 200 K. Tudi je plačeval po gostilnah zanj ter za Velkavrhovo in njenega moža.

Perdan je bil doslej enkrat kaznovan, in sicer zaradi razžaljenja časti.

V opravičbo svojega dejanja pravi nato Perdan, da mu je neki gospod dejal, da ima Kosler od vsakega hl 5 K dobička. Kar je poneveril, je že zdavnaj poplačano s tem, kolikor je Kosler vsled njegovega neumnega prizadevanja prodal več piva.

G. državni pravdnik je nato v svojem govoru poudarjal, da je Perdan zagrešil hudodelstvo poneverjenja in ne goljufije. To je jasno pokazala razprava. Prava poneverjena vsota znaša zdaj 6470 K 81 vin. Dokazoval je obirno, da se je res zgodilo poneverjenje in ne goljufija. Kar je kupoval za Evo Škribuljo, ji je mogel edinole s poneverjenim denarjem. Predlaga, da se ga obsodi po postavi in v zmislu zahtevka obtožnice.

Zagovornik g. dr. Ravnihar je prepričan, da je Perdan izvršil hudodelstvo goljufije in ne izneverjenja. Ravnal je zvišano z manipuliranjem kontrolnih listov, ko je trdilo Koslerjevo spravil v zmotu. Govornik je mnenja, da za to hudodelstvo ni kompetentno to sodišče, ampak le porotno sodišče. Ako bi se pa v nepričakovanem slučaju smatralo kompetentno to sodišče, se mora Perdanovo ravnanje soditi, da se je zgodilo iz nepremagljive sile. Plača 100 K mesečno je tako minimalna, da ni mogoče z njo ne živeti ne

umreti. Takozvane „Bierspesen“ so znašale vsekakor najmanj okoli 5760 kron na leto, natakaričam je izdajal gotovo okoli 2880 K; Perdan si je pa zaračunal vsega skupaj le okoli 4200 K, tako da je gotovo doplačeval, ako je hotel pridržati Koslerju vse odjemalce.

Ako je Perdan ogoljufal Koslerjevo trdiko, ta faktično ne trpi nobene škode, ker je obtoženec pridobil 28 novih naročnikov in je ves denar prišel Koslerju nazaj v tovarno. Vse Perdanovo delovanje je bilo v prid tovarne. Vsaka druga tovarna bi rada dala tistih 6000 kron, če bi ji kdo pridobil 28 novih odjemalcev! Ako ima trdika Kosler od hl piva 5 K dobička, je imela od 2000 hl piva, ki se je prodalo po Perdanovem prizadevanju, 10.000 K dobička. Če hoče tovarna imeti dobera akviziterja, ga mora dobro plačati. Perdan je bil to, kar je pritrtil g. Kosler sam, zato bi bil moral imeti tudi tako plačo. Tovarna ga je sama prisilila, da je goljufal. Perdan ni delal za svoj dobiček. Ako bi bil v resnici zločinec, bi bil prejšnje mesece ušel, ko je imel na razpolago 15.000 kron. Obtoženec ni mogel delati drugače, nego je storil. Zvišanje plače so mu obljubljali in remuneracijo in na to je grešil ter gazil v blatu vedno večjih sleparij. Ako bi bil dobil sredstev, bil bi se izkopal iz dolgov, v katere je vedno bolj lezel. Ako se vse to pomisli, se ga mora oprostiti. Ako bi bil pa kaznovan, naj se vse to smatra kot olajševalna okoliščina, kar je tudi njegovo skesano priznanje ter uspešno neumorno delovanje za tovarno. Upoštevati se mora tudi dejstvo, da kontrole ni bilo nikjer: ne pri gostilničarjih, ne v tovarni; to je istotako olajševalno, kakor tudi, da ima obtoženec revno, neoporečno rodbino. Dobrička nima nobenega in se je vedno trudil, da dobi trdika čimveč nazaj od oguljufane vsote. Eva Škribulja je kot prva Eva izkoristila in zapeljala Perdano, tega mehkega človeka, ki je tudi drugim rad pomagal iz zadrege, kolikor je mogel, samo da mu je potožil svoje križe. Naj sodišče ne presoja samo krivde tovarniškega uslužbenca, ampak tudi krivico tovarne, ki svoje uslužbence slabo plačuje.

G. državni pravdnik je nato poudarjal nekatere imenovane olajšujoče okoliščine in našteval tudi otežujoče.

Ko je odgovarjal še gospod dr. Ravnihar, je sodišče vprašalo Koslerja, koliko zahteva odškodnine.

Ta izjavi, da zahteva povrnitev škode, ako bi Perdan kdaj kaj imel. Sodniki so se šli nato posvetovati in po dolgem posvetovanju je gosp. predsednik razglasil sledečo razsodbo:

Fran Perdan je kriv hudodelstva poneverjenja vsote 6470 kron 81 vin., ki jo je nezvesto zase pridržal, in se obsodi v štirimesečno ječo s postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni. Povrniti mora vse stroške kazenskega postopanja, Koslerju pa odškodnino v znesku 5011 kron 40 vin.

Ko je g. predsednik utemeljeval razsodbo, prisvirla je mimo sodišča vojaška godba igrajoč bobnečo in veselo koračnico in ko so se šli sodniki zadnji nje zvoki, je Perdan korakal pred paznikom v štirimesečno pokorišče.

Telefonska in urzvojavna poročila.

Dunaj 10. oktobra. V odseku za volilno reformo so danes razpravljali o razdelitvi volilnih okrajev na Češkem. Češki radikalec Choc je predlagal, naj bi se reazumirala razprava o številu mandatov na Češkem. Chocov predlog je bil odklonjen z vsemi glasovi proti osim. Dr. Kramar je na to predlagal, naj bi se sklenilo, da ostane budjejeviški mandat samo tako dolgo nemški, dokler bo mesto Budjejevice v nemških rokah. K temu predlogu so govorili Pergelt, Choc, Herold in Zazvorka.

Dunaj 10. oktobra. V parlamentu se položaj ni prav nič spremenil. Stuvacija je slej ko prej silno napeta. Danes dopoldne je konferiral ministrski predsednik baron Beck s Poljaki. Konference se je udeležil tudi gališki namestnik grof Potocki.

Dunaj 10. oktobra. Uradni list „Wiener Zeitung“ priobčuje imenovanje poslanika v Bukureštu markija Pallavicinija za avstro-ogrskega poslanika v Carigradu.

Dunaj 10. oktobra. Bolezen nadvojvode Otona se tudi danes ni preobrnila na bolje. Danes je dospela semkaj nadvojvodinja Marija, soproga Otonova.

Budimpešta 10. oktobra. Ogrska poslanska zbornica je imela danes prvo sejo po počitnicah. Seja je imela zgolj formalni značaj. Prihodnja seja bo v petek. Ministrski predsednik Wekerle je naznanil, da predloži zbornici v petek proračun. Poslanec Nagy je vložil na vlado interpelacijo radi neudeležbe vojaštva pri aradskih slavnostih.

Budimpešta 10. oktobra. Trgovinski minister Kossuth predloži parlamentu načrt zakona, s katerim se znižajo telefonske pristojbine. Zakon je izdelan po norveškem vzoru. Telefonske pristojbine se znižajo skoro za polovico.

Budimpešta 10. oktobra. Ministru Andrassyju je baje cesar obljubil, da se osebnovdeleži odkritja Andrassyjevega spomenika. Pri odkritju bo imel slavnostni govor ministrski predsednik dr. Wekerle.

Berolin 10. oktobra. Iz Varšave poročajo: Banditje so težko ranili urednika „Gazete Poljske“, ker je branil svojega tasta pred njihovimi napadi.

Hamburg 10. oktobra. Hčerka uglednega veletržca Emila Hauptmanna je izginila. Šla je v šolo, a se ni več vrnila. Domneva se, da je postala žrtev pohotnega umora.

Za prebivalce mest, uradnike l. t. d. Proti težkotam prebavljanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštem povzetju pošljite to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zdravnik na DUNAJSKI, Tsuchenbau 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 31—14

Henneberg-svila

samo direktno! — črna, bela in barvana, od 60 kr. do gl. 1135 per meter za bluze in obleke. Franko in **že ocarinjeno** se pošlje na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. **Tovarna za svilo Henneberg, Zürich.** 1 27—4

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 krona. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh prizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, špeci-jalit, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod l. t. d. **Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1**

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu. 49—40

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 1. do 30. septembra 1906. poslali prispevke in darila p. n. g. in društva: Upravišstvo „Slovenec“ 79 K 29 v; Upravišstvo „Domači Prijatelj“ 60 K. Podružnice: Zenska v Ribnici 200 K, moška v Ribnici 200 K, na Uncu 72 K, za Vuhred in marenberški okraj 40 K, zenska v Rudolfem čisti dobiček veselice 300 K, moška na Rudolfem 72 K, moška šentpeterska v Ljubljani 400 K, zenska šentpeterska v Ljubljani 400 K. Občine: Skofja Loka 20 K. Društva: Slovanska čitalnica v Mariboru mesto venca na grob svojega člana Stanka Vrtika 20 K. Trdika Ivan Perdan v Ljubljani od prodanih družbenih vžigalic 1000 K. Razni: Radovljiški diletantne prebrite igre „Deseti brat“ 20 K, imeinovan v Leheni pri Ribnici na Stajerskem 7 K 96 v, Vydrova tovarna živil in hranil v Pragi 100 K, „Strelski in keg. klub Hrasnik Dol“ ter „Bratno društvo Dol“ čisti dobiček veselice za šolo v Gradcu in Mariboru 205 K 71 v, Milan in Radovan Stubelj nabrala na veselici bralnega in pevškega društva „Skolji“ v Smarji 10 K, Mirko Muršec nabral v družbi nar. gospic pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 2 K, imeinovan v Ljubljani v Gradcu 5 K 60 v, veseli Vipavci in Rotvarji v Dragotovi gostilni v Cnem vrhu nad Idrijo 3 K 10 v, Ivan Sotli, c. kr. okr. glavar v Pazinu 10 K, Alfonz Blažko, kurat v Mirniku 5 K, Andrej Oražen v Guštajnu 31 K. Za narodni kolek 19 K. Za 4 družbene kolekare 4 K 80 v.

Dagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Gospod Franc Slanc v Litiji K 105—;
gložili tržani ob priliki proslave osemset-
letnice častnega občana gospoda L. Svetca,
c. kr. notarja v Litiji. — Litijsko uradništvo,
nekateri znanci in znanke pokojne gospe
Marije Hostnikove, mesto venca K 47—.
Neimenovana gospodična K 170. — Gospod
Ivan Rak v Ljubljani K 1120; nabral pri od-
hodnici gosp. Bogoviča. — Skupaj 16490.—
Srčna hvala! — Ziveli!
Za društvo „Drava“ v Korotanu:
Gospod Josip Smuc na Jesenicah K 212. —
Lepa hvala!

Umrli so v Ljubljani.
V deželni bolnici:
Dne 4. oktobra: Štefan Lazar, tovarn.
uradnik, 37 let. Srčna hiba.
Dne 5. oktobra: Josip Nadrah, hlapec,
48 let. Alkoholizmus. — Fran Furlan, dninar,
65 let. Vseled raka. — Matija Koočar, dninar,
62 let. Srčna hiba.

Borzna poročila.
Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani.
Uradni kurzi dun. borze 10. oktobra 1906.

Naložbeni papirji	Denar	Blago
42. majska renta	98 85	99 05
42. srebrna renta	99 95	100 15
42. avstr. krona renta	90—	99 20
42. zлата	116 56	116 75
42. ogrska krona renta	94 70	94 90
42. zлата	112 50	112 70
42. posojilo dež. Kranjske	98 60	99 60
42. posojilo mesta Spiljet	100 50	101 50
42. Zadar	99 30	100 30
42. bos.-herc. železniško	100 05	101 05
42. posojilo 1902	99 95	99 75
42. češka dež. banka k. o.	98 85	99 45
42. ž. o.		
42. zast. pisma gal. dež.	100 10	101 10
42. hipotečne banke		
42. pešt. kom. k. o. z	105 15	106 15
42. 10. pr.		
42. zast. pisma Innerst.	100 20	106 70
42. hranilnice		
42. zast. pisma ogr. centr.	100—	100 30
42. dež. hranilnice	100—	100 30
42. z. pis. ogr. hip. ban.		
42. obl. ogr. lokainih železnice	100—	100 20
42. obl. češke ind. banke	100—	101—
42. prior. lok. želez. Trst-	99 90	99 90
42. Poreč	99 50	100—
42. prior. dolenskih žel.	316 75	318 75
42. prior. juž. žel. kup.	100—	100 80
42. avstr. pos. za žel. p. o.		

Srečke	213	218
Srečke od 1. 1860	275—	277—
od 1. 1864	152 15	154 15
tziske	280—	289—
zem. kred. l. emisije	284 25	294 25
II.	268—	267—
ogrške hip. banke	97—	105 70
srbske a frs. 100—	160 10	161 10
turske	21 40	23 40
Basilika	453—	464—
Kreditne	78—	85—
Inomoške	85—	92—
Krakovske	66 25	62 25
Ljubljanske	47 51	49 50
Avstr. rdeč. križa	28 75	30 25
Ogr.	55—	60—
Redolfove	70—	76—
Salcburške	16 85	161 85
Dunajske kom.		

Dejnice.	183 75	184 75
Južne železnice	688—	689—
Državne železnice	763—	773—
Avstr.-ogrške bančne deln.	675 50	676 50
Avstr. kreditne banke	811 50	812—
Ogrske	242—	243—
Zivnostenske	714—	716 80
Premogokop v Mostu (Brux)	6 5 75	606 85
Alpinske montan	2790—	800—
Praške žel. ind. dr.	579 25	580 25
Rima-Murányi	281—	287—
Trboveljske prem. družbe	568—	574—
Avstr. orožne tovr. družbe	157 50	159 50
Česke sladkorne družbe		

Valute.	11 35	11 39
C. kr. cekin	19 12	19 15
20 franki	23 47	23 56
20 marke	28 98	24 06
Sovereigns	117 55	117 75
Marke	95 60	95 65
Laški bankovci	252 50	253 50
Rubliji	4 84	5—
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 10. oktobra 1906.

Temperatura.	50 kg K	7 21
Pšenica za oktober	50	6 42
Rz	50	5 20
Koruzza	50	6 92
ovca		

2 1/2 vin. višje.

Meteorološko poročilo.
na nad morjem 982. Srednji letni tlak 736.0 mm.

Oktober	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9	9. zv.	741.0	15.1	sr. jug	oblačno
10	7. zv.	743.9	9.8	sr. jvzhod	pol. obl.
	2. pop.	743.4	13.1	sr. svzhod	jasno

Srednja večerajšnja temperatura: 14.7°, normala: 11.6°. — Padavina v mm 0.0

+
Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je naš brat, oz. svak in stric, gospod

Fran Teraninus
mesni cestni nadzornik
v noči od 8. na 9. t. m. preminul po dvamesečni težki bolezni.
Pogreb draga rajnika bode danes, v sredo dne 10. t. m. ob petih pop. iz mrtvašnice deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, 10. oktobra 1906.
3669 **Žalujoči ostali.**

Preklic.
Prekličem, kar sem govorila o gospodu Ivauu Breakvarju, ključavničarskem mojstru na Sv. Petra nasipu št. 25 v Ljubljani.
3664 **Marija Bernik.**

Prodajalka
nemščine in slovenščine zmožna **išče** mesta tukaj ali na dečeli. Nazadnje je bila v neki delikatesni trgovini.
H. Koroshec v Grinjanu, pošta Miramar. 3663—1

2 krojaška pomočnika
euga za veliko, drugega pa za malo delo **sprejme takoj** 3670—1
P. Cassermann
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 3.

Važno za lastnike klavirjev!
Opomnim, da so vedno in povsod samo slepi! najboljši nagleševalci klavirjev. Moja zadnja beseda je, da ni več vredno brati in odgovarjati anonimnim anonceam, vedno proti meni nastavljenim. Meni zadostujejo mnoga priporočila g. profesorjev glasbe, (v Glasbeni matci, Filharm. društvu itd.) Priporočam se vsi p. n. gospodi.
Igram tudi pri plesnih vajah.
G. J. Jurasek, 3636 2
I. kranj. ubiralec klavirjev
v Ljubljani, Stari trg št. 17, II nadst.

Najboljša prilika za nakup!
Ročna tkalnica pavalnatega blaga ponuja 45 m ostankov 8—10 m dolgih pravobarnega blaga v širočini 80 cm, najlepše kakovosti, za vsako potrebo v hiši, za K 17 60. Nadalje 30 m ostankov kanafasa, 120 cm širokega, prve vrste, najkrajšejši vzorci za 18 K. o o o o o o o
Josip Martinek, tkalnica v Tisu pri Novem Mestu n. M. Česko. 3416 1

Danes, dne 10. oktobra t. l. v „Narodni kavarni“ KONCERT
sesteta na lok.
Začetek ob 9. uri. Vs op prost.
K mnogobrojni udeležbi vabi
Fran Krapež, kavarnar.
3668

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7-10 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Celovec, Glandorf, Salcburg, Inomost, Linc, Budejovice, Praga.
7-17 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
11-30 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salcburg, Inomost, Bregenc.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
4-00 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Stajer, Linc, Budejovice, Praga, Dunaj zahodni kolodvor.
7-08 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbiž.
10-23 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
7-09 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža.
8-44 zjutraj. Osebn. vlak iz Novega mesta, Kočevja.
C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Dobro ohranjena šnecerijska oprava
se takoj proda v Spodnji Šiški št. 88.
Več se poizve istotam. 3649 2
Dobro izvežbane likarice
in učenke sprejme **ANTON ŠARC,** Kolodvorske ulice št. 8. 3658—2
Na prodaj je dobro ohranjen klavir.
Več se izve v gostilni na pošti na Glincah. 3599—2
V Senožecah se da v najem s 1. novembrom t. l.

hiša
pripravna za trgovino in v ravno isti hiši **gostilna.**
Natančnejše pove **Franjo Sbrizaj** v Senožecah. 3583—3

Kompanjon
za dobro upeljano trgovino se **išče.** Podjetnik, ki bi bil pripravljen K 14.000 vložiti v to obrt, naj pošlje svoj ofert pod „K 14.000“ na uprav. „Slov. Naroda“ do koncem tega meseca.
Omeniti je še, da bi se njegov kapital obrestoval približno na 15%. 3648—2

Trgovski pomočnik
izurjen manufakturist, vojaščine prost, se takoj sprejme kot prva moč pod ugodnimi pogoji. Ponudbe s črko „Bodočnost 50“ na upravištvu „Slov. Naroda“ 3627—3

Dalmatinsko vino.
Čast mi je naznaniti gospodom prodajalcem vina, da posedujem večjo množino letošnjih, samo zajamčeno naravnih vin iz najboljših krajev Dalmacije. 3600—2
Nadalje sem na razpolago gg. vele trčcem ki bi si želeli nabaviti osebno večjo množino vina, naj se blagovolijo obrniti na podpisavca, ki je pripravljen jim iti v resnici na roko.
Z odličnim spoštovanjem
Ivan Tomasović
Podstrana pri Spiljetu, Dalmacija.

Odvet. kandidat
z daljšo prakso želi z novim letom 1907 ev. tudi poprej spreminiti mesto, najrajši na Štajerskem.
Naslov pove upravištvu „Slov. Naroda“. 3644 2

Knjigovodja
spretnega v vseh stavbnih strokah, večšega slov., nemšč. in če mogoče laščine sprejme takoj stavbna tvrdka.
Pismene ponudbe z izpričevali pod „knjigovodja“ na uprav. „Slov. Naroda“. 3647—3

Hiša
v Ljubljani
v kateri je dobro idoča gostilna, se zaradi bolehnosti lastnika pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji proda ali da v najem.
Več se izve pri **g. Poženu, trgovcu** v Trnovem v Ljubljani. 3619—2

Ura z verižico
za samo K 2.—.
Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šlezjska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno 36-urno precizijsko uro ankerico z lepo verižico za samo K 2.— kakor tudi 3letno garancijo. — Po povzetju razpošilja
Prusko-šlezjska razpošiljevalnica
F. WINDISCH v Krakovu U/38.
NB. Za neugajajoče denar nazaj. 3575

Stanovanje
z 2 sobama in pripadki ter
mesečna soba
se odda takoj ali s 1. novembrom.
Več se izve v gostilni **Majcen,** Karolinska zemlja št. 1 pri Dolenski mitnici. 3550—3

Po najvišjih cenah
3562—3 **kupuje in plačuje**
lepe bele suhe gobe, češminjevo zrnje ali češminjeve jagode, divji kostanj, bukov žir ali bukvice, hrastov svež želod in smrekove storže
firma Leuz
v Ljubljani
pri novem Fran Josipovem mostu.

Ugodna prilika.
V konkurzno maso **Dragotina Puca,** založnika pohištva in tapetnika v Ljubljani, spadajoče

pohištvo, tapetniško blago in izdelki
cenjeno glasom inventarja c. kr. deželnega sodišča ljubljanskega S 20/6/90 sodno na 20.853 K 19 v, oziroma vsled priznanih izločitvenih zahtev na 20.812 K 19 v, se

proda iz proste roke
vsled sklepa upniškega odbora najboljšemu ponudniku **vkupno (en bloc) za sodno cenilno vrednost ali tudi pod njo** brez poročstva mase za popolnost ali količino prodajnih predmetov.
Ponudbe je doposlati podpisanemu upravniku
do dne 18. oktobra 1906
in priložiti znesek 2000 K kot varščino
Vsak ponudnik je vezan takoj na svojo ponudbo in mora ostati v besedi do dne 24. oktobra 1906.
V teku 3 dni po obvestitvi o sprejemu ponudbe je položiti celo kupnino v roke upravnika in najkasneje v 8 dneh po popolnem plačilu prevzeti kupljene stvari.
Upniški odbor si pridržuje pravico, da ponudbo presodi, sprejme ali odkloni. Vsa natančnejša pojasnila daje podpisani upravnik, pri katerem se je tudi zglasiti radi upogleda inventarja ali ogleda blaga; inventar je pa moči upogledati tudi pri c. kr. deželnem sodišču ljubljanskem.
V Ljubljani, dne 10. oktobra 1906.

Dr. Alojzij Kokalj,
kot upravnik v konkurzu Dragotina Puca.
3666—1

Polir
se takoj sprejme pri stavbniku **Ferd. Trumler, Ljubljana, Pred škofijo št. 3.** 3596 5
Zanesljivega
trg. pomočnika
v železnini izurjenega takoj sprejme **Anton Ditrich, trgovec v Postojni.** 3:37—2

Dva spretna 3578—3
ključavničarska pomočnika
sprejme takoj v stalno delo **Ivan Rebek** v Celju.
SODI
vsake velikosti in tudi takozvane
= barigle =
za mošt se prodajajo na **Rimski cesti št. 11.** 3740—2

Išče se posredovalec
ki bi prodal prekrasno ležečo graščino v bližini mesta, s hmeljem in vodno moko. — Več pod „Vermittler“ Celje, poste restante. 3563—3

Naprodaj ste pod ugodnimi pogoji dve enonadstropni HIŠI.
Več se izve pri lastniku na **Trnovskem pristanu št. 14.** 1633 24

Lepo stanovanje
v solnčni legi, obstoječe iz 2 sob, kuhinje, jedilne šrambe in kabineta ter s porabo perilnice in delom vrta je s **s terminom november oddati na Dunajski cesti št. 60.** 3318—4

Iščem stenografa
ki je zmožen slovenske in nemške stenografije; dalje pa tudi 3633—2
solicitorja.
Vstop takoj. Prednost imajo strojepisci.
Dr. Juro Hrašovec v Celju.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
Podružnica v CELOVCU. Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, priporočil, komunalnih obveznic, srečic, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.
Akcijski kapital K 2.000.000.—. Zastavi in obkupi vse vrste vrednostne papirje in vnapreje zaplate kupone. Vinkuluje in devinkuluje vojaške žensitinske kavarje. 628 Nakompt in inkasno mesto. 629 Borzna naročila. 630
Rezervni zaklad K 200.000.—. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurznim izgubam. Vinkuluje in devinkuluje vojaške žensitinske kavarje. 628 Nakompt in inkasno mesto. 629 Borzna naročila. 630
Podružnica v SPLJETU. Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vadga. 3—116
Promet s čeki in nakaznicami.

Dr. Ivan Oražen

naznanja, da se zdravi v njegovem ortopedičnem zavodu na Turjaškem trgu št. 4: **raznovrstno skrljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja i. t. d.** Vse se izvršuje pod osebnim nadzorstvom dr. Oražna, ki daje pojasnila od 9.—10. dop. in od 2.—3. ure popoldne v Wolfovih ulicah št. 12, I. nadstr.

3477-8

A 117/6/7.

Oklic.

C. kr. okrajno sodišče v Višnjigori s tem naznanja, da se bode v zapuščino na Krki umrlega gosp. župnika **Jurija Zorc** spadajoča **premičnina**, kakor:

6 glav goveje živine, 1 par konj, 1 koleselj, kakih 220 centov mrve in detelje in drugi poljski pridelki, dragocenosti, pohištvo in druge stvari prodale na javni dražbi

dne 15., 16. in 17. oktobra 1906

vsakokrat ob 9. uri popoldne na licu mesta na Krki v župnišču.

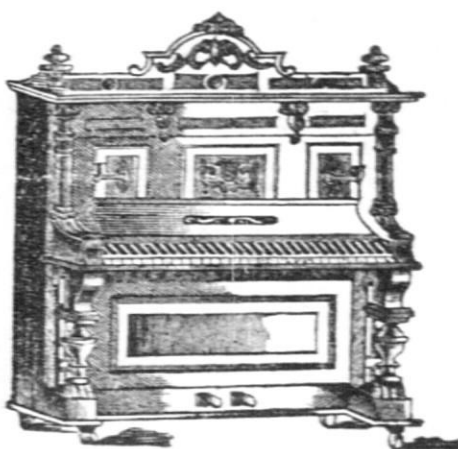
Opozarja se še, da se bode živina in poljski pridelki prodajali takoj prvi dan.

C. kr. okrajna sodnija Višnjagora odd. I.,

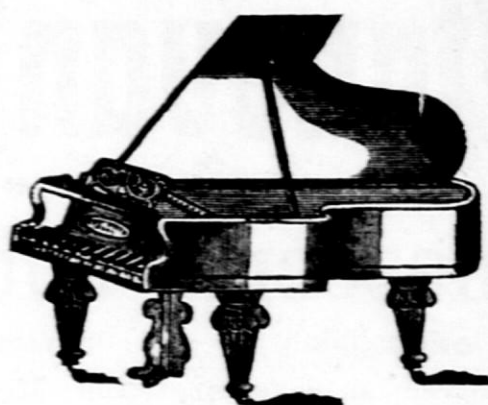
3665-1

dne 9. oktobra 1906.

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani
Rimska cesta št. 2. Hilserjeve ulice št. 5.

**WAR
BIN
EK-ovi**

piani so
naprekošlivi

Prepričajte se osebno.

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, elektriški. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi naposodo. Poprave, uglaševanja se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene, 5letna garancija.

2159 35

Zidanje rakev

(grobale)

na novem centralnem pokopališču izvrši po najnižji ceni **stavitelj novega pokopališča** po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča.

Natančneje se poizve

v tehnični pisarni g. **Ferdinanda Trumlerja** mestnega stavitelja

1561-47

v Ljubljani, Pred škofijo štov. 3.

Cene brez konkurence!

Cene brez konkurence!

Fr. Iglič

Ljubljana
Mestni trg št. 11
priporoča največjo
zalogo 3662-1

nagrobni vencev
in
trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Lepa stanovanja

v novih hišah na Selu

tik glavne ceste z 1. 2 ali 3 sobami, kuhinjo in drugimi pripadki se takoj oddajo po zelo nizki ceni.

Več se poizve v Ljubljani, Ambrožev trg št. 7, prtlj. 3315-23

Lepo obrastel

gozd

v Vuzenici na Štajerskem

se prodaja zaradi bolezni lastnika. Gozd obstoji izključno iz smrek in bojk, ter se prodaja z zemljiščem vred ali pa samo drevesa v posekanje v debelosti od 21 cm naprej.

Kupec dobi od prodajalca v najem tudi žago s cirkularjem, katere žaga stoji blizu gozda in je oddaljena komaj pol ure od železniške postaje Vuzenice.

Naslov prodajalca pove upravništvo „Slov. Naroda“.

3593-3

Daje se v najem ali pod ng. dnimi pogoji prodaja celo

posestvo

sestojee iz 2 hiš z gospodarskim poslopjem, travniki, njivami, gozdi s srenjskimi pravicami, kakor tudi ves inventar z blagom vred, tako da kupec ne potrebuje drugega, kakor da nastavi pomožno osobe in gospodarstvo vodi naprej. Lastnik želi vse svoje posestvo, kakor leži in stoji, prodati zaradi tega, ker bi se rad z mladoletno svojo družino preselil v Srednjo vas v svoj novi hotel. Prilika je izvanredno ugodna. Vsak kupec si posestvo lahko ogleda na **Bohinjski Bistrici** pri **Mijo Groboteku**.

3564-3

Svetovna razstava St. Louis 1904: najvišja odlika „Grand Prix“.

Globin

je najboljši in najfinjši
čistilo za čevlje

Edina tvornica **Fric Schulz jun.**
II 18 deln. družba v Lipskem. 1327 3

Premenitev poslovdje dimnikarskega obrta.

Naznanjam slavnemu občinstvu, posebno pa svojim delodajalcem, da je dimnikarsko delo, pri katerem je bil kot poslovdja do sedaj gospod **Ivan Kernz**, prevzel moj soprog **Josip Spitzer**, ki bode vodil delo za nedoraste otroke.

Ker delo po kakovosti ne bode nič manj točno in skrbno, se priporočam še nadalje slavnemu občinstvu ter znamenjam

Ivana Spitzer

3592-2

Krakovski nasip 4.

**Pred
nakupom**
oglejte si velikansko 39

**sukneno
zalogo**

R. Miklauca
v Ljubljani, Špitalsko
37 ulice štov. 5.
Ostanki
pod cenol

P. n.

Ker v kljub vsemu trudu ne dobim za svojo trgovino kupca, popolen razpust pa blago preveč spravi ob vrednost in bi to značilo zame veliko izgubo, sem primoran, svojo zalogo zopet povečati in spopolniti.

Od danes naprej bom imel torej v zalogi zopet vse **novosti uhanov, brošk, zapestnic, verižic, prstanov, srebrnino in kitajsko srebrnino**, dalje **jedilno opravo po najnižjih cenah**. Vsako delo na novo, vsako popravilo, vsako graviranje se izvrši hitro in ceno.

Proseč cenj. občinstvo, naj se me ob potrebščinah spominja, znamenjam z odličnim spoštovanjem 3353-8

A. Wagenpfeil

zapriseženi sodni in zapuščinski cenilec.

Prva zaloga železnine

stavnih potrebščin, cementa, bičja za strope, strešne lepenke, travert, železniških šin itd., mlatilnic, gepelnov, slamoreznic, čistilnic, preš za grozdje in sadje, pump in cevi za vodo in gnoj, nico ter najraznovrstnejše oprave za mlekarne je pri

FR. STUPICA v Ljubljani

na Marije Terezije cesti štov. 1
(zraven „Figovec“) in
na Valvazorjevem trgu štov. 6
(nasproti križevalske cerkve). 2952-4
Cene zmerne. Postrežba poštena.

Knjižna novost:

Ljudmila Poljanec Poezije.

V tej lično opremljeni knjižici je izšla zbirka poezij pesnice, ki jo je poznalo doslej občinstvo pod pseudonimom **Nataša** kot odlično so-trudnico slov. leposlovnih listov, zlasti „Ljubljanskega Zvona“. Mehka lirika, polna globokega čuvstva, se bo s svojim mehkim elegičnim tonom brez dvoma prikupila vsakemu čitatelju. — Priporočamo jo posebno slov. naobraženemu žensstvu. 54 95

Cena broš. K 2.—, po pošti K 2.10, eleg. vez. K 3.—, po pošti K 3.10.

Založništvo **L. SCHWENTNER** v Ljubljani.

Največja izbira

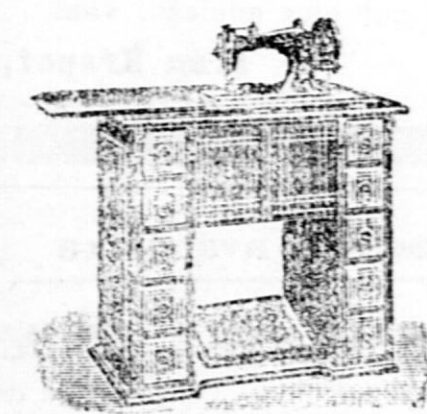
najboljših in najcenejših

**dvokoles in
šivalnih strojev**

za rodbino in obrt.

Pisalni stroji. * Večletno jamstvo. * Vezanje poučujemo brezplačno. * Lastna delavnica za poprave. 256-42

IVAN JAX in SIN
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Damski in otročji klobuki

same oblike ali pa tudi olišpani

dunajski vzorci

Najnižje cene!

Največja izbira!

Pavlina Recknagel

Mestni trg št. 3.

Sprejemajo se klobuki v moderno preuredbo.

3569-4